

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Liber pandectarum medicinae

Matthaeus <Silvaticus>

[Venedig], 10. Okt. 1480

Sequitur de M

[urn:nbn:de:bsz:31-316129](#)

sterens et coquum habent proprietatem contra co-
licam: sicut inuenies si leges sumus.

Lupulus quid est lege iebelch.

Luthens color .i. color genestre.

Luteanis .i. cymbalaria.

Luteanis son idem quod supra

Luti alleta .i. terra sigillata.

Luti alane .i. almea.

Lutifarion .i. fatureia.

Lutum magra idest terra sinopida: et est terra ru-

be carpentariozum.

Lutum lune .i. lutum samium.

Cap. 523.

Lutum famū quidam dicunt
q̄ est bolus armenius.
sed Aliic libro secundo capitulo de bo-
lo famie dicit lutum samium idest talk vel stella
terre quod idem est. Inquit Hali. nos vīmū ex
hoc quod nominatur stella. Ego autē dico q̄ ho-
minibus videtur q̄ illud est talk. veruz de talk di-
ximus q̄ innenit in terra grecorū ī insula cyprū.
Et dixit idem Hali. lutum samium esse sicut lutu-
sigillatum in retentione sanguinis: et in rebus alijs
est pluris nobilitatis q̄ sigillatum. et est viscosum
tenax glutinatuum non indigens ablutione.

Dosse. probibet apostemata calida in in-
ceptione. et conuenit adustioni ignis
et conferti in principio podagre linitum. et conuenit
fluxui sanguinis a matrice et cum egestione.

Lutum qnesuburum idest quedam confectio sic
nominata.

Lutum ansiburiorem est quoddā genus terre q̄o
vocatur lutum armenum.

Lutum sigillatum idest terra sigilla a.

Lutum chimolea idest chimolea.

Lutum diuinum idem quod supra

Lutum albur .i. purum.

Lutum comedendū est lutum quod dicitur ī zo-
bozad idest ad **Sera.** est semen albuꝝ habēs
comedendum. saporem manne.

Luyula quid est lege alleluya.

Luyfar .i. antimonium.

Luyfari idem quod supra.

Luzach .i. arbor frassinus.

Luzachs idem quod supra

Lucar arsenicum.

Sequitur de Os

Aafilon. .i. peucedanuz.

Cap. 524.

Aaleb arabice exponitur in li-
bro. Rasis de lapide q̄
nominatur in lingua hispanica arzeno:
et ego quesui ab hispanis quid esset arzeno: et on-
derant mibi agrifolium: veꝝ arabs dixit mibi q̄
est arbor quam nō habemus in partibus nostris.
Agrifolium ḥo dicebat vocari trachach arabice.
Stephanus mehelebz inquit vocatur grece ki-

samū: sed trabamalbani mahaleb ī medulla fru-
ctus cerasi domestici vel silvestris: et est in verita-
te medulla cerasi silvestris cuiusdam: qua mulie-
res arabum vīuntur in oleo quo vngunt capillos
suo: et alio noſe vocatur nere: et ē arbor cerasi sil-
ve. **Sera.** libro agre. ca. mahaleb aucto-
stris. **Dias.** est arbustū qđ assimilatur
arbori alcanne in magnitudine sua: habens folia
similia folijs olive: nisi quis sunt fortiora et latio-
ra eis: et habet fructū simile fructū masticis nigjz
in cuius sapore est dulcedo: et est fructus ei⁹ aliquā
sicut in racemis: et nascit in locis agrestibus: et fo-
lia ei⁹ sunt

Nosse. Sera. folia eius
ſcripta conferunt
viceribus oīs quando masticātur: et fit cū eis col-
lūtio: et qñ bibitur decoctio granorū eius pūocat
vīnam: et dicunt alij et menstrua. Et dixit Hali. in
libro tractatu nono. sunt quidam qui putant ipaz
esse carpobalsamū: iam diximus de eo ī capitu-
lo balsami. Et idē ayc. Alben mesuay est ca. et mol-
lificat et conuenit dolori ilioꝝ: et qñ bibitur cōcūt
nausee. et est vīa ex medicinis que excutunt sup-
fluitates a corpore que impinguant ipsuz: et expel-
lit lumbicos et ascariſes: et conuenit podagre. frā
git lapidem. Et idē ayc. albasari est calidū in se-
cundo gradu: siccū in primo. frangit lapidem qui
est in renibus et vesica. et pūocat menstrua. et sedat
dolores. deferuntur ab andragem et abuahium. et me-
linis ex eo est illud quod assimilat margaritis mi-
noribus. et habet bonū odorē. Et idē ayc. Iſa
ac Beneram almabaleb sunt species ex eo: et sunt
album et nigrum et viride. et albū habet parva gra-
na: ita q̄ maius ex eis est sicut cicerular. et ē ī insula
et minus ex eo est illud de hispania. Melins ex eo
est albius et mundiuꝝ: et purioris odoris. deterius
ho ex eo est nigrum. et administrat medulla eius
cum cortex eius est niger exterius et inte-
rius albus. deferuntur a monte leluer: et de dorze
bei: et de nachant arbores grandes. et colligunt ī se-
ptembri. et illud quod de ipsa vīmū est granum.
et cortex eius est ca. in secundo gradu: sic. in primo
frangit lapidē vesice et renuz. Et idē ayc. Rasis
mahaleb est ca. et molificat ventrem.
Mahat quid lege darfisabam.

Mahamode .i. scamonea.

Mabaroth .i. radix filii.

Malomagica .i. sebesten.

Mahalechi. i. mahaleb.

Maisacha. i. berberi.

Maisachi idē qđ supra.

Maisabō. i. afronitri.

Maurella vocatur a multis solatrū: et est strignū

ut macer herba: quam greci strignū dixerunt: ita

ni maurellam vocant.

Mauresis est cataracta oculi.

Mausacha. Paulus ad dissolutum stomachū et ī

beccilem aloe mansacha mafix quid sit nondum

sciūmus: intellexi q̄ in syria abundat.

Mabarimaticon in antidotario virili in cōfectio-

ne esdre: quidā q̄ est succus caniculi agrestis.

Mabata si intenit male est ſipticum: nam de-

bet dicere nabata, et quid est lege nabata.

Mabachematio.i.succus caulinuli agrestis.
 Mabathematicon idem quod supra
 Mababinch .i.genestra.
 Maboth radix est filii amiden: sed debilioz.
 Mabroth idem quod supra
 Mararos est radix plante vn emanaat asfa fetida.
 Macaros idem quod supra
 Macharo .i.mezereon.
 Macer idest cortex malii punici.
 Maceri.i.amomum. Maceria idē qō sup
 Macia .i.lenticula.
 Macis quid est lege fistose.
 Macibir idē qō supra. Machi.i.collyrium
 Macropiper.i.longū piper.nam macros.i.longū
 pro quo lege falsel.
 Macronofia .i.egritudine longa
 Macton idest cataplasmata fenugreci.
 Madach .i.bdellium.
 Madachbi idē qō supra.
 Madafon .i.apium risis.
 Madiera.i.nasturciū.
 Madion.i.vinee.
 Magra quid est lege mezreb.
 Magrafon.i.pentafilon.
 Magnes .i.lapis calaminaris.
 Magnetū .i.spes marchasite.
 Magit .i.cibaria de lacte.
 Magnisia .i.aqua.
 Magniflos.i.herba que vocat filius ante patres.
 Magur.i.antimoniu.
 Maguagua .i.marrubium.
 Maguderis .i.caulis.
 Maiorana sansicus quidā amaricū dixerunt: arabi
 mezemus vocant.
 Maionio .i.simia.
 Malabatrū est foliū indū. et illud apud Anic. inē
 nitur sub hoc noīe foliū. et ipsum nō est illud foliū
 quo nunc utimur. nā Dias. malabatrū inquit: puta,
 uerunt multi etiā nardi indici foliū: sed falluntur
 z̄. Pli. malabatrū arbo: in syria folio uoluto a
 rido colore. et infra laudatim ex india venit in pa
 lindibus: ubi gingini credunt lenticula modo odo
 ratim: pro quo lege sedis z̄. mala apia que Pau
 lus cōmedat sunt mala predulcia cuius testis sū.
 nā parisū et rome vidi et comedī.
 Malatina apud Paulū ca: de egritudinibus na
 riū cōfectio trociscorum condisi duorum'.
 Malacticiū.i.mollitiū sanī faciens.
 Malachi .i.malua.
 Malagma idest emplastrum mollitiū.
 Malaxare .i.mollificare.

Malla maciana exponit Isidor⁹ q
 a loco dicunt. quidam vō ex
 ponit filiestria: vulgari nī hispanico
 etiā domenica omnia maciana dicuntur. Dias. de
 ipsis p̄pū facit capitulū: inq̄t maciana cū adhuc
 īmatura stipita sunt z̄. in alio t̄ cap⁹ exponit q
 sunt estimā: Apud Sera. vō ex verbo Dias. habe
 tur q̄ colliguntur in vere. et Alnic. in hoc cōcorda

re videt: nam dicit q̄ nocent nervis ppie verna
 lia: sicut dixit Dias. et de viribus cordis dicit q̄ cō
 fortant cor.
 Malacitonīa.i.citonia: pro quibus lege cussa.
 Malastoraca.i.aristologia rotunda.
 Mala terre.i.cyclamen: p̄ quo lege butior marien
 Malapunica .i.malaganata.
 Mala aurea.i.cozula vel chrysomola vel barcho
 cba.
 Mala corn .i.dragontea.
 Malagranata quid sunt lege vñā.
 Malachium .i.nigella.
 Mala probatru*i*.folia vel succus feniculi.
 Malaratiua .i.mollitia.
 Malachia.i.molles pisces: vocabulū ē Hal. in di
 namidij capitulo de generatibus grossum hu
 morē: et capitulo de generatibus crudos humorē
 vi pulpi siphie vligines z̄.
 Malastonica idest aristologia rotunda.
 Malacticon .i.relaxatium.
 Mala lipue .i.stora.
 Malachin .i.bdellium.
 Malassat .i.mollit.

Lap.526.

Alamusch arabice: grece
 naristica: vinee
 vel lanugo: et inest arbores granatoz
 capitulo malamus. auct. Isaac Be
 naram: et est malum granatum p̄nus
 apti sīc rosa: et colore suo iter albedine et rubedi
 ne et citrinitatem. et in medio sui habet flore: cuius
 color: est sicut color eiusdem. sapor eius est ponti
 cus. et est odoriferum. et est frigidus in primo gra
 du: siccum in secundo. Et idem aucto. Hal. multe
 malorum granatoz idest lanugo: p̄prietas eius
 est attenuare et subtiliare. et loco eius potest ponē
 pondus eius de cymino et carmeno: et tertia pars
 ponderis de costo. et habet virtutem sicut nardus
 est calidus et siccum in 2° gradu. flos eius arboris
 dicitur naristica: et grece balantion. et est frigio
 et conuenit stomacho et epati calido: quam inuen
 es si leges aynech.

Malsagria .i.malna agrestis
 Malta est genus cimenti: vt in paladio.
 Malealyend .i.bdellium.
 Maleluma idest cucumeres silvestres.
 Malmerum .i.cyperus.
 Malia est genus cimenti: vt in paladio.
 Malialk .i.asarum.
 Malalka idem qō supra.

Lap.527.

Alum latine: grece milia. Ma
 lum omnibus est notum
 Rabi moysi capitulo de malo. Malū
 odore suo corroborat cor et cerebrum. et iuvat p̄
 fis et melācolicis. sed comestio eius peior est om
 nium comestione fructuoz: generat ventositasem
 scilicet quam generat in secunda et tertia digesti
 one: ita vt sit dictū a sapientib⁹ et gnāt p̄fis et eti
 b̄: eo q̄ h̄i ventositates inflant arterias et venaos.

Huerois quinto colliget aucto. Aluenzoar.

Sera. libro aggrega. capitulo de malo. et ex eis quedam sunt dulcia; quedam ponitica; quedam siptica; quedam acetosa; et quedam insipida aquosa. in dulcibus est substantia aquosa temperate substantie. et in ponticis quod vincit super ea est temperamentum frigidum terrenum. sed sipticis est bec eadem substantia cu substantia aqua itaque in dulcibus. et in acetosis est substantia aqua frigida. **Hal.** vij. sim. pbar. ca? milia. i. pomaria da. et arbor mali: non quelibet est vni? nature: sicut neq fructus. Nam pomoꝝ alia sunt dulcia: alia vō austera: alia pontica: alia vō acida alia vō nō totaliter exsoluta et aquosa. et predomi natura aquositas in his ut sit complexio eoz humidiꝝ et frigidior. terrestre vō frigidum dominatur in ponticis. indigestū vō in austera: hoc et aqueus frigidū sicut in dulcibus encratum dominat. ista aut et folia: succi: et cortices eius arboris adinuicez differunt. unde herbis vt cū austera quidē et acidis vulnera cōsolidat: et phlegmonis qui sunt ī generatione repercutere id qd influit: et stomachum exsolubilis: et ventrē corroborat: cū aquosiorib vō mordaces phlegmones incipientes: et eos qui sunt in augmento remittere. Nam aut mīta omnib pōmis humiditas infertur palam est: et ex eo q nullus eoz succus perdurat: sed aescunt et corripuntur omnia. solum enim citonioꝝ que vtiꝝ ppter predominantē sipticitatē minus sunt humida aliis: quoꝝ succus coctus cuz melle durare pot. ipse autem per se neq ita est durabilis.

Malū terre. i. ciclamī: p̄ qua lege buthornarien. Malū storacū idest aristologia rotunda.

Malū malanū vel bonū malanū. i. antrax.

Malum citonii quid est lege cuffia.

Malua cū suis speciebus quid est lege althea. ē aliud gen? malue: qd vocat malua femina vel malua terratica. ista est pes columbinus.

Maluaniscus quid est lege. l. quā supra.

Cap. 528.

Malkara. lati. **Sera.** li. aggre. ca. malkanc. Dias. sunt eius due species. vna q est ex minera: et alia que est ex mari. et illo que est ex minera est fortior: et est andarā. et melior ex eo est nō habens lapide: clari coloris: cuius partes st equales. et ex marino melior est albꝝ eqliū ptuꝝ: et etiā reperiit in locis aquarū stantiuꝝ. Idē anc. Hal. et sal qui generatur in stagnis marinis assimilatur marino. et iste sal fit in maritimis: nō qd decrevit aqua vel contrahit in tibꝝ estatis coagulat a calore solis adurente: qd est in marginibus aquae: et fit sal: et hoc fit plurimū eo qd aggregat ī loco illo ex aqua foddidis que sunt multū calide: et ppter ea qd evanuatio aq maris fit in loco arto substantia eius est grossa: et sapoꝝ eius est sipticis salis. sal vō qd est ex minera est grossioris substantie: et fortioris sipticitatis: et virtus eius est sic. in tertio gradu. Sal sodome est sal qui generatur in mari mortuo: vbi ē aqua amara; in qua si pūciant pisces moriuntur: et

vocat sica nomine montiū qui sunt ppe illud mare. Sal qui effoditur a mineralis est minus cal. et minus subtile alijs. Lomburū sal secundū hunc modū: pone sal in olla noua: et cooperi illam ne falso, do egrediatur ab olla. ppter calorē ignis: et sepeli ollam in pranis: et dimite ibi donec aduratur et crepetur. Deinde aufer ab igne: et potes discernere diuersitatē salis a suo sapore: et hoc quia ille qui patipat amaritudine resolutus: sed qui est salis solū cū resolutione sua sipticat et stringit: et sal qd adutrit est maioris resolutionis et minoris sipticitatis. et floe salis est subtilior qd sal adustus: et sapoꝝ eius est acutus: et resolutus resolutione forti: et ē flos eius spuma que est supra salem. sed puluis salis asimilatur spume salis multū: et possibile est qd subtillaret et resolueret plus qd sal: et aggregaret qd remaneret de substantia ex corpore sicut sal: et si tu capis pisces viventes: et p̄ his in mari mortuo mouunt statim. ergo debes scire qd accidit ppter amaritudinem que ē ī eo: que quidē inimica est anima libus omniꝝ. **Posse. Sera.** virtus sal bꝝ et plantis p̄ est que p̄ bibet putrefactionē corporis eoz que sunt parata putrefacta ppter humiditatē superficiā que est in eis: et sal maris quando extenditur super eoz: et ponitur super splenem resolutus duriciem eius.

Dias. capitulo de sale. Salis virtus est siptica: et abstergit: et mundificat: et resolutus: et aufer carnē superficiā ab ulceribꝝ: et carterizat: et phibet ulcera fraudulenta: et ingreditur in confectionibus medicinaz scabici: et aufer carnam superficiā que crescit ī oculo: et liquefacit vngulam que fit ī eo: et ingreditur ī clysteribꝝ: et est bonū apostematis hydropicoꝝ: et qd misceatur cu oleo et aceto sedat purituz: qd vngis iuxta ignem donec sudet: et idem facit in scabie ulcerata et nō ulcerata: et in lepra et impetagine: et quando miscetur cu melle et aceto: et linitur cōuenit signacie: et cu oleo solo contenit apostematiꝝ vnu le et dnaz amigdalaz: et cursu humiditatū ad ginges: et fit ex eo emplastrū cu sanich ordei costo et melle ad puritum et ad fluxibilitatē gingivaz et ad ulcera corrosiva: et fit emplastrū cu eo et seleinī ad puncturam scorpionis: cu origano et isopo et melle ad morsuz vipse: et cu pice alkitrā: aut cu melle ad morsum animalis qd dicitur carastes et est serpens cornutus: et quando fit emplastrū cu eo et melle et oleo resolutus furunculos: et quando miscetur cu origano et fermento maturat apostemata phlegmatica testiculaz: et cōuenit morsu rane existentis ī flumine babylonie: et quando tritatur et ligatur ī petia lini: et submergitur ī aceto forti et miscetur cu isto: et ponitur supra morsuz ī quo est morsura animalis alicuius venenosī cōuenit. Et quando miscetur cu melle cōuenit sanguinis mortuo qui est sub oculo: et cōuenit nōcumento opī et fungorum perniciosorum: et quando miscetur cu farina et melle cōuenit contusione nervorum: et attritioni lacertorum: et ponitur super combustionē ignis: et non finit locum vesicari: et

ponit ī hunc modū super podagrā & cōnenit. & fit
emplastrū cū eo: & linīcū cūz isopo & phibet beris/
pilla & formicā augerī in corpore. & qñ misceſ cūz
oleo p̄uocat sudore. & qñ sumit in potu cū vino &
aqua laxat ventrē: verū est malū stomacho.

Cap. 529.

Amad *ara.gre.tesra: Sc.*

i.cinīs: sunt ī eo qualitates cōtrarie eo q̄ est ibi po-
terrea: & pars velut fumosa: & illa pars est subtilis
& qñ miscer aqua recedit cū ea: & remanet po ter-
rea que est debilioz. & virt̄ cineris diuersificat se
cundū diuersitate lignoz ex quibus sit, nō opatio
cineris fucus domestice & silvestris est q̄ adurunt
rami eius: & colligunt cinis in aqua: & dimittit ibi a
liq̄t horis & colas. deinde ponit adhuc aliis cinis
*& fit h. **H**al. viij. sim. phar. ca° de cinere qđ in*
sepe. cipit tefra. Tefra. i.cinīs cobusto
rūz lignoz cōpositus exīs ex cōtrarijs substatijs
& qualitatibus: h̄z eīz ī se hoc quidē terreste: hoc
aūt q̄ viscosū vel lignosum: vel qualitercīq̄ volu-
erit quis noīare. be ergo partes subtilez partibus
grossis sunt cōmixte: & dū infundunt in aqua cūz
transcolas cinis subtilez transiunt cū liximō cali-
dā virtutē deponētes: qđ vō relinquit terrestre o-
bile & mordax fit. nō aūt oso cinis eandē certitudi-
naliter h̄z cōplexionē: sed secundū cobuste mate-
rie differentiā p̄mitat. Dias. vō nescio qualit̄ sli-
pticā ip̄z h̄z ait virtutē. & nimiruz sculneatica ab
omni tali qualitate exempta est: qm̄ & ipsa arbor
nō sicut glans: quercus: & comaro: & pirus: & sic⁹
& hedera: & quecīz alia calida que stipicā ostendunt
qualitatē quedā enīz in nulla can̄ parte ipsā
ostendunt: sed est plenū totū fortē & acri & calida.
qui ergo ex pōtīcīz lignis cinis stipicitate nō pan-
cā h̄z: & ego q̄ ei desinere emozagias nouī. sicut
neē vō cinere nunq̄ ad hoc vtetur quis: multū eīz
h̄z acre & causticā cū abstersino p̄mixtū. & secundū
vtrāq̄ dissert ab eo qui ex lignis glandis: qm̄ qđ
viscosum in eo multo est acris: & qđ quasi terre-
stre: in illis quidē subtiliū aliquāliter est ī hoc
absternū sicut titimalloz. Est aūt & citan⁹. i.calx
nō extincta. species quidē cineris subtiliōz partib⁹
existens cinere lignoz inq̄tū lapides diligent⁹ as-
sari indiget vt fiat cinis. Attr̄ h̄z & q̄ est quasi ex
ustina multū: & ppterēa lota siccationū imordacit
fit pharmacū: & magis si bis aut ter lanetur diafo-
retia: aut si si diligenter sufficienter in mari laue-
tur. diceatur aūt de ea qđ metallicā a nobis sermo-
*ft. **P**osse. **S**era. *venit usus eius ad**

*et. **P**osse. **S**era. *v. cera fraudulenta.**

& comedit carnē que crescat in vleribus. & admī-

stratur in aliquibus hydropicis: quia infunditur

spongia ī ipsa & ponit in sup tumore. & fit ī de cly-

sterē ad vlera testinoyz: & ad fluxū antiquū. & va-

tur de ea. 3. 5. cū paucō oleo ad coagulationē san-

guinio: & ad tussim. & cōnenit dolori neruoyz: & pa-

lysi. & bibit eū ille cui datū est in potu venenū: & il-

le quē momozdit rutela. faciat aūt ad hoc omnes

alie species cinex: & ppae cineris arboris glandi-
um: & sunt oēs stiptice. Bulcasim Eben Aben a-
zarīn libro qui dicitur servitor. Modus faciendi
cinerem ex ramulis arborum: & radicibus: & foli-
is. Accipe ramulos noniter amputatos habentes
adhuc de sua hūditate: & absterge bene eos a ter-
ra: & lava etiam cum aqua donec nibil remaneat
in eis ex terra vel ex aliqua putredine: deinde im-
ple ex eis ollam magnam q̄tum oportet: & clande
eam cum coopertoio perforato: vt fūrus eoz
inde egreditur: deinde pone in furno panis a se-
ro vīq̄ manē: & extrahē ollam quia videbis ramu-
los extractos sicut carbones: tunc ergo oportet q̄
teras eos bene: & ponas ī olla minori prima: & po-
ne iterum in furno: & facias hoc sepe idest donec
intuēas cinerem album bonum lenez tactu: quez
serna necessitatē.

Mannira *.i.mannam.*
Mannica est gummi quo caremus: vt in Alexan-
dro de oculis.

Mamilla canis. *i.sebesten.* vnde versus: Sebesten
mamilla canis fert persica lingua.
Māmilla omnium animalium secundum Anicē
nam libro secundo capitulo de māmilla. Māmilla
ē frigida et secca propter nervos plurimos qui
sunt ī ipsa. nutrimentū māmille plene lacte quā
do digeritur propinquum est nutrimento carnis.
& illa est melior: in qua est lac: quoniam velociter
facit ipsum descendere.

Mamodes *.i.maniaci.*
Mamodelion *.i.melantium.*
Mamodelionis *idem quod supra.*
Mamuda *.i.scamonea.*
Mamudason *.i.cymbalaria.*
Mamudaison *idem quod supra.*
Manna collizans dicitur emplastrum cuius pulue-
res distemperantur & incorporantur cum aliquo
liquore abīq̄ igne.

Manna idest omnis res candens super lapidem
aut arborem: & fit dulcis: & coagulatur sicut mel:
& exsiccatur sicut gummi quēadmodum terenia
bin: pro qua si vis complete scire lege men.

Manna granata *.i.tereniabin.*
Manna condari *.i.manna thuris.*

Manna confecta quid est lege tereniabin.
Manna thuris idest thubis minutum valde. istud
vocabulum ponit in viatico capitulo de ruptū
ra & disiunctōe circa finem: & ponit ī littera ron-
dem. vnde manna thuris sepe ī libris antiquis in-
uenitur: & est apud Anicē minutum thubis: apud
alios auctores arabes est puluis ipsius thuris. est
enīm medicina conuenientior ubi plus desiccare
oportet ipso thure: eo quod habet in se admītū
ex cortice ipsius arboris qui est siccior: vt sit Hal.
xiij. de in ge. sa. iuxta principium particule. Plini⁹
micas a thure ḡnīlo emissas vocam⁹ māna thuri
Mannes *.i.manipulus.*
Mantibebalon est res que nascitur ī stipite ar-
boris myrti: pro quo lege dex domestica.

Mantesia. *i.seri.* *.i.vinee*

Manifies	est vna de speciebus strigni.
Mancito	.i.manna thuris.
Mancian <i>i.</i>	herba capicoris quam ignoro.
Mandi	.i.curvatura brachij
Mandile	.i.tobalia.
Mannis <i>i.</i>	olibanum minutum: et manna thuris.
Manistui <i>i.</i>	ortex qui in olibano inuenitur.
Mandoemon	est species hyperici.
Mandr ^o simon	idem quod supra
Manifer	.i.psilotrum.
Mantbus	.i.thus minutum.
Mantuar	.i.alcanna.
Marratrum	.i.seneculus.
Marabus	est species mandragore.
Marasimus <i>i.</i>	tubes: et est ectica confirmata.
Maram	.i.emplastrum.
Maractum	.i.dragontea.
Maractus	.i.fel viri.
Maracarae	.i.fel gruis.
Maraches	.i.fel vernescis.

Cap. 530.

Ararac *ara.lati* Sera.

li^o aggre.ca^o mararae auct. Dia. viri
in oī selle termantica est et viscida: sed aliquibus
minus est. magna tñ virtus est maritimi scorpi et
talionii piscis et beluini et golagie pdicū et patonis
et caponis albi: et caprioli: omniū istoz sella vnam
habent virtutē in se. faciunt deniq ad oculoꝝ suf
fusiones: et ad caliginē et aspredine palpebrarū dif
ficiunt. berbecinū et bircinū: et porcinū: et vrsinū: il
la oī secundā habent virtutē post taurinū. oīum
boz virtutes tales sunt lanis adhibita. et in ymbili
co imposta infantū ventrē solunt: maxime si anno
imponant. Taurinum vō melle mixto squinantiū
cos curat. vulnera et cicatrices ad sanitatem pducit.
mixtu lacri aurii dolorcs minigat. plus mixto la
cte muliez. Caprinū fel adhibēdū ē cū succo por
ri fistulis bñ adhibet medicamīb^o termanticis
i. vulnera sanantib^o: nā sine tumore vulnera seruat
at; tyriac] admisceſ. vulnera mala curat. melle iā
cto dolore testiū et veretri suspēdit. leprosis et tyri
ac] et q furfures bñ i capite nitro admixto optie
cōvenit. Berbecinū et vrsinū illō facere pot. vrsi
nā et elecuariū datū epilepticis medet. golagie
vō squinanticis et vulnerib^o sordidis infantū p̄su
dit est. in aye infiſtū epilepticis fert opes. Capre
noctiliopes inūctū tollit. bircinū vō inūctū grossi
ciē palpebrarū tollit. et strumaticū pūcit. sella ònigis
majorib^o aptāda fūt passionib^o: nā lepros et catabrī
ciē cū nitro et cimolea medet. cōnenit etiā nebulis
et suffusionibus incipientib^o oculoꝝ: et argematio
et tertematis. Testudinis vō squinances et oīe vī
cerationes quas greci aptas vocant: et putredines
in oīe emer. **Bal** *lib^o dinamidiāx*: fel tauri
gētes curat. Marchafita*i.* capparosa: et lapis luminis: qm
ad hoc valer: pro qua lege lapis p̄ritides.
Marchangir *i.* fel porci.
Marchade *i.* opium.

Margarita	quid est lege lapis margarita.
Marmacur <i>i.</i>	marrubia vel marrubiastrum.
Marcora	idem quod supra
Marmacon	.i.melissa.
Marcastrie	.i.lapis marchafita.
Martalepza	.i.thymiamma.
Marzangicit	.i.sansucus.
Marsamus	est quedā herba que assimilat isopo et est serpillum.
Mario	.i.melissa.

Lap. 531.

Arechet *ara.gre.z la.lithar* Sera. *li^o aggre.ca^o marchet au cto. Dia. qdā ex eo ē qd*

*fit ex vēa plūbea: ita q̄ iflāmat dōec fiat sic ignis
et dissoluit donec aduraſ: et postea coagulas: et ex
eo est qd fit ex argento. et ex eo est qn fit ex plum
bo qn fiunt ex eo lameſ: et aduriſ ps eius. et b̄ eo
est cui color est rubē splendens: et est aureū: et est
melius alijs: et ex eo est purpurei coloris: et est ar
gentēū. Est alijs modus factioſis lithargyri: que
in iumentute mea vidi sardinie fieri: vbi argentuz
et plābū ſimil colabāt: et est vīo: modus ſicut ap
paret ſi le **Dosse. Sera.** *auc. alcāz̄i
ges halas. lithargyri
um dealbatum est magis iuatiuum ad auferen
dum vestigia variolarum q̄ non albatum. et au
ferit fetorem subasellarij. et phibet sudore. et ſi bi
bas ex eo ſtrigunt vītre: et vīnā: et pſocat et occidit.
Pau. cōtra ſcabiē de phlegmate fallo vel cholera
valet. cōtra dyſenteriā frigidā vicio intestinoꝝ fi
at ex eo pulvis qui iūcias cū clyſteri cū oleo rosa
rū et aqua ordei. cōtra ulcerationē vīrge diſtēper
et oleo rosaz: et inungat: nā ulcerationē ſolidat
cōtra fernorē beriſipille cōficiat pulvis lithargy
ri et ceruse cū aqua rosaz: et circumungat lithargy
ri qd ſpuma aurī est puluerizer ſubtiliſſime et ab
luit cū aqua rosaz: donec aqua nō inficiat ex pul
vare. iſte pulvis in modū collyrij cū aqua roſarū
valet ad faciē depurandā: et pannū ſupliū remo
tuendū: quē bñ mulieres p̄ partū: axungia gallia
cea vel anterina liquefiat addito pluere lithargy
ri et oleo ro. ſiat vnguentū et viat. Bulcaſiz Ebc
Aben azarin li^o: q d̄ ſervitor lithargyriū ſic deal
bas: Accipe lithargyri aurei pte vna: et tere bñ et
pone ſuper ipsum de ſale cōmuni partes duas: et
pone deſuper quantitatē aque qua cooperiaſ et
ſuperet cīciter quatuor digitoꝝ: et dimittit in vase
ſeptem diebus: et miſce quaq̄ die bis: et poſt ſeptē
dieſ proſice aquam et pone aliam aquam: et muta
aquam illam quotidie vīq̄ in finem decem diez
quia aqua dulcificabit et lithargyrium dealba
bitur ſicut ceruſa: et ſac trocicos: et ſerua: et vtere
et ſunt qui accipiunt lithargyriū quantitatē libe
rū: et miſcent cum tantudem ſalio: et ponunt ſuper
ipsum aquā: et terunt in ſole: et mutant aquā
illam vna vice poſt aliam donec albescat. Com
buris lithargyriū ſic: Accipe lithargyriū et fran
ge fruſtatim ad quantitatē nūcias: et pone ſuper**

prunus; et suffia cum folle fabiorum donec fiat sicut ignis: deinde extrahere ab igne: et sine infringida ri: et quando extrahunt ipsi ab igne: extinguunt in acetato et vino: et iterum ponunt in igne: et sic faciunt tertio: et etiam plurice extinguendo sicut prius.
 Mardarsungi .i. lithargyrum.
 Marmenus .i. marrubium.
 Mariam quid est lege lapis liberans a venenis.
 Maripsia .i. almuri.
 Maria capnusa .i. batbo marien.
 Marcianus est quoddam vnguentum a Hal. factum quod ponit in antidotario minori. et dicitur marciatona marie deo bellico: quia est bellicosum contra omnes causas frigidas.
 Mamacur .i. sel tauri.
 Marsilia .i. faba lupina.
 Martitus .i. fernula.
 Marolasach .i. pulegium.
 Marolasachia idem quod supra
 Marmozzo gerodius in libro equorum: vocant igitur banc passionem emperici sicut quando in pedibus equorum iuxta vngulam ubi dicitur corona descendens humores corrupti: et equus hymen laborat eum per lutum: et estate per puluerem.
 Marmoratia est species rhabani.
 Martorella .i. valeriana vel herba gatte vel fu.
 Maruecia quid est lege halzum.
 Marullia .i. lactuca.
 Marn. i. marmacur secundum Anic. in proprio capitulo: licet secundum Stephanum est marrubium. verus est qd Anic. loquens de prassio videtur dicere qd sit prassium. causa autem huius potuit esse: qd binominium innuenitur: nam in littera.m. scripsit marru: in littera.p. scripsit prassium.
 Marula in antidotario virili in cōfectione ad remendū libidinem exponitur qd est scariola.
 Cap. 53.

Maria ianitisa secundum Sera. eo dem capitulo est planta similis prassio: nisi quia est longior: eo: qd habet folia parva multa dura et aspera: boni odor habet: dulcis: super que sunt pili parvi. et habet virgas multas egredientes ab una radice: et albiores virgines prassij. nascit in locis montuosis et asperis. Et idem aucto. Hal. sapor eius est acutus pungitius amarus: et virtus eius est que calefacit in secundo. **Poss. Sera.** virtus eius gradu. est que abstergit et incidit et prouocat menstrua: et occidit fetum et expellit secundinam. habet virtutem calefactinam acutam: ideo qd bibitur decoctio foliorum eius cum vino prouocat menstrua: et facit abortum: et expellit secundinam.
 Marrubium prassium idem: sed prassium est coloris viridis similis porri. unde versus. Marrubia folia sunt prassia: prassiaq; porri.
 Cap. 53.

Marrubiastrum ^{et} mar rubrum nigrum: vel marrubeum filicstre latine:

grece bnbloeteara **Dias.** bnbloete similibe marmacur. est marrubio: nisi quia folia eius non sunt rotunda: sed pilosa similia foliis ignide magne vel acalifex: id est virgas non gras et quadras habet: et asperas ex una radice virgellas mul **Poss. Dias.** eius vi tas pferens. **Poss. Dias.** res faciunt ad serpentium mortis: et ad suspiciose. Item strumas dissoluit: et menstrua prouocat. decoctio eius in aqua cum grano solis: et modica liquiritia stomacho bene conuenit. folia eius addito sale in castaplasmatis composto mortis caninos mitigat in cinere calido missa et marcida facta cōdiloma ta solvunt. vulnera fōrdida melle addito purgant. Marlu .i. centrifallii. Marturcumen id est grana vermis altane: et vermis grane. **Masolites** .i. cassia lignea. **Masolites** idem quod supra. **Masolites** idem quod supra. **Mosal** est cibus qui fit ex lacte aceto et farina et dei infrigidatius: vel ipsum lac aceto: ut apud Almanorem capitulo de diabete. **Masalchoe** idem quod supra. **Masachamagna** .i. manna. **Mastartanafir** .i. pulegium. **Masmacoza** .i. aristologia longa. **Massatis** id est flos lambrisce: qui in tantum dicitur. **Massatis** .i. lapis qui innuenit in felle bonis. **Massacumia** .i. color cuius quo alkannae vasia terra et in lingua nostra vocatur petanum. **Mascalden** .i. matrix. **Masericon** .i. genus titimalli. **Maser** .i. peonia. **Maserue** .i. apium risso. **Masinochora** .i. aristologia le. amirisima. **Mastiteca** .i. mastix alba. **Masticheba** idem quod supra. **Masili** .i. laffiodillus. **Masul** idem quod supra. **Mascns** .i. antofolus. **Masacumia** in collyrio Almanoris qd facit ad albuginem oculorum. vel potius Hal. in secretis unde ipsum extrahit. exponunt quidam qd est aqua vitri: et aqua vasorum vitri. quidam dicunt qd est vitrum non perfecte coctum: et est materia quedam qua fit vitrum: vocant vulgo massacumia. nam in pluribus collyriis librorum antiquorum ad albuginem reperi vitrum ingredi. sed mihi videtur secundum veritatem qd sit idem qd massacumia. **Mataia** .i. sorlices. **Mataiai** idem quod supra. **Matrabc.** .i. radix similes amiden. **Mater silvae** quid est lege caprifolium. **Mater infantum** .i. epilepsia. **Mater sanguinis** quid est lege amurisima. **Matir** .i. pulegium. **Matibid.** .i. lac vaccini de quo extractum est butirum.

Datriſſiluia. *Cap. 534.* latine: grece splenaria vel lincalis vel periclymenos: herba est cuius folia sunt exalteratae subalbidae: et ex altero viriditate se adhuc renascent et involuens sepius: cuius fructus est magnitudinis cubebarum in principio viridis: et cum maturauerit catarini coloris redentis ad rubedinem positi ordinarie: et conclusi in duobus folijs simul existentes in capitibus stipitum iuxta eum.
Dias. *cap. periclymenos.* frutex est simplex i circuitu folia habet alba et similia bedere: et circa ipsa folia virge sunt tenues: i qui bus est semine bedere simile: quod semen folijs adhuc durum ut cum vi leuetur. Radix est illi grossa: nam scitur locis cultis et i hortis: iter rosas et iterclus locis: et coheret sibi vicinis fructibus v'l circinoluit
Hal. *viiij. sim. phar. cap. periclymenos.* utilis est fructus et folia incisive simul: et causant existentiam virtutis.
Posse. Dias. semen eius collectum et cum vino bibitur diebus. xl. splenem sicut urinam sanguineam sexta die provocat orthonoicis: et subglutientibus meder: diu parturientibus subuenit simili virtus est folijs ipsius. xxxvij. diebus bibita genitalia semina bovis prout oleo mixta et puncta frigora piodica excludit
Hal. ita est virinatina ut virinas sanguineam operibz bibita vñq; plurimum. in pñ. vo virinatina solu extrosu vo cum oleovnctu calefacit. immat autem spleneticos et dysentericos. mensura vero potationis dragos est unus cum vino. siccata est spuma: et quidam autem si plurimi bibunt omni farinam ingeneratim sunt q; bibunt. qd autem et terminum dierum in huic potu sicut Dyasc. facit: septem et xxx. dies reperiiri ab eo ponit. Ita autem et virinas sanguineas fieri ut a q; rata dieru. Matris animulla. i. serpillum.
 Matobac. i. hypoquisticos
 Matobaci. idem quod supra
 Matrobales. i. maniaci
 Maturefia. i. amantilla
 Matuise. i. cymbalaria
 Matuifa. idem quod supra
 Matuch exponit Jo. Sera. in. viij. cap. de suffus. ad impinguandum quod est sarcocolla: sed infra in alio suffus dicit q; est sanic.
 Maratrum. i. folium
 Marliratum. i. folia allii
 Marxramet. idem quod supra
 Marxibatum. i. peucedanum vel cauda porcina
 Matrix quid est lege mestechae
 Massitecha. i. mastix alba
 Mazaa. i. panis ordeaceno furfurens: et quidam dicunt q; est succus pisane: quidam dicunt et vere q; est panis factus ex farina ordei massata cum vino dulci: et aliqui dicunt q; est ossa
 Mea. i. storax

Medbayse nescio quid est. Sera. nescio facit capl'm.
 Measir. i. mentastrum.
 Meescara quid est: lege sandanig.
 Meest. i. vsnee
 Meoculos. i. papaver agreste
 Meoculesi. idem quod supra
 Meotan. i. barba hircina
 Meureu. i. maiorana
 Meubethene. i. granum regum
 Meubetharia. i. cataputia
 Meuberne. i. cataputia minor
 Mendana. idem quod supra
 Meuathos. i. semine meu. Meumarin. i. opium

Cap. 535.

Deu herba est similis fenicnlo: sed est tortuosa radix eius: et uocatur similiiter sisterinodi et aramanicum et la. uocaf anetum aggreste: et non est peucedanum: quoniam Dias. facit aliud capitulum de men: et aliud de peucedano. unde dicit: meu quod athamanicum dicitur: nascitur in macedonia et in hispania: tyrolo atq; folijs aniso et aneto similibus: ascendens de terra vñq; ad cubitos duos radicibus sparsis: et teneris curvis et longis odore suauibus et gustu ca. et lingua mordentes. Pli. cap. de meu.

Meu radicula est herbe aspera tenuis: et oblonga sua vntute olcs. ca. et sic. in secundo gradu

Posse. Dias. viret eius habet radicem relaxante. unde trita et elixata in aqua datur i potionem utiliter ad rem dolorem et ad vesice causas. vinam prouocat stomachi et inflatiōes et tortiones intraneorum mitigat et stericas: hoc est dolores matricis curat: arturias minigt: thoracis reumatismo cum melle ut electuarium datum prodest. mestrum enim per fomentum prouocat stragurias infantium ut cataplasma impositum super pectines resoluit ex q; si pl' bibitur fuerit capitum dolorem comouet

Mebetil. i. gariofilata
 Mebetili. idem quod supra
 Mebethego. i. vinum coctum.
 Mebenth v'l mebanthus. i. cascacia vel cascasum.
 Mebecerei vocabulū Aluic. et nescio quid sit.
 Meca est gumi cuiusdam arboris: et est storax.
 Meconium. i. papaver
 Meconeratides. idem quod supra
 Mecopium. i. galbanum
 Meconides. i. lactuca plena lacte eo q; papaveri babet naturam
 Meconia fradis. i. craclea
 Mechonceratides. i. papaver comutum
 Mecerucerandres. i. papaver agreste: pro quo lego carthax.
 Meculbrasios. i. antimonium
 Mecuch exponit Jo. Sera. i. viij. ca. o suffus ad impinguandum q; est sarcocolla: et i alio suffus dicit q; est sanic.

Capl'm 536.

DEcoafrodis eraclia fm Dias. i. ppo

y

ca^o. bastā habet duos palmorum longa; et folia
minuta structio similia et semē albū; et omnis ipsa
herba alba ē; sed radix tenuis semen eius colligit
in estate quādo maius ē; et succū reponit quod eis
oxisabo vno mulce acceptū nomitu stomachum
purgat; q̄ expurgatio epilepticos medicatur.
Medad. i. encastrū et maxie saracenicū; quod a
dias. atramentū vocatur.
Medadi idē q̄d s̄ Medafilon. i. millefoliū.
Medeos. i. periculum Medes. i. afronturum
Medesi idē q̄d supra Cap. 537.

Dēdica apud dias. c. quā. Alnic.
vocat cot; et alisticot et
alfati; et est viridis et virens; et hic dicit
q̄est cibis animalium omnium; et apud
Sera. vocatur badhab.

Dias. medica similiis est trifolio q̄d inter
et virgellā simili trifolio; in qua virgella semē ut
lenticula; hanc asini comedunt, multa semen panis
miscent pro odore et salib; z. Isidor^z vero medi
cā iter leguminaria scriptis. palladius lib. de agricul
tura: medica inquit q̄ semel seris quatuor annis
p̄manet; ita q̄ quater et septies possit p̄ annū resci
di agrū stercorat; aialia reficit; curat ecrota. Dī.
medica dicitur ut a medis inuenta p̄ bella psarū;
que latius intulit q̄ tata ē eius dos ut ex vno situ
amplius q̄.cc. annis duret; similis ē trifolio cati
lis et folijs q̄ geniculata quicqđ in caule adsurgit
folia et rambunt. Medicina iuda sunt quidam
trocisci faci ex cinamomo spica; gariof. calamo
aromatico; sandalo citrino; ligno aloes ambra; et
dī medicina iuda q̄ mulieres inde illa medicina vn
guī i balneio; qñ illa medicina i aq̄ rosas dissoluit
Medicen. i. herba fetida
Medina ē cintas iuxta baldach i q̄ abūdat vena
meden a q̄ sumit nōmē Cap. 538.

QEdion sine basilicon encaticū
Dias. cap. medion: na
scit loci asperis et umbrosis; folia ha
bēs sordi silia; et bastā lōgā trib^z cubit
flores purpureos maiores et obrotulos; et semen
minutū sile grano; radices longas duob; palmis

Posse. Dias. est ante virtutis re
ta; et cū melle more electuarū data multis diebus
flurū mulieris suspedit. semen vero eius bibitum
cū vino menstruis impletat.
Medoat. i. liquor Medoafers. i. polipodiū.
Medors. i. nigella
Medulla quid est; lege lochalba

Meduen. i. trociscus fact^z ex herba fetida.
Meduben. idē quod supra.
Mega. i. magnum inde megategni
Megar. i. cymbalaria Megari idē q̄d supra
Mebenbetherme. i. granum regū; et est catapultia
maior vel minor
Meberael. i. vsnee
Mekatramesit. i. carni agreste
Mekl. i. bdelius de meca. Mekli idē q̄d s̄.

Mela. i. nigrum vel visualia poma
Melangina .i. mollificativa.
Mellangicum. i. mollificativa v̄l sanic facīcs.
Melachac .i. storax.
Melanos grafici. i. atramentum
Melapion. i. dragatū Melapne. i. storax ligda
Melantiron .i. nigra ictericia.
Mealchia. i. molles pisces sic auligenes sipe pul
pi et cetera. vocabulum est Hal. i. libro dinamidia
rum cap. de generantibus grossi humorē; et cap.
de generantibus crudos humores.
Melagoqu. i. medicina educta multā: lege emac.
Melandrus .i. sorbus
Melachion. v. Alnic. i. sectōe mirridati q̄ ē opū
exponit; h̄ ē idonea expositio. Nā infra i endē
sectōne ponit opū: sed secundū veritatē ē nigella
Melampedis .i. genus elebori
Melanchiron .i. ictericia nigra.
Melastraphi Alexander capitulo de cura emi
granee est encastrum.
Melangrafficon idem quod supra
Melanchochitoma ē atramentū pelliū.
Melacha apud oribasiū ē pot^z ex malis; q̄ aut in
quit ex dulcibus malis melacha sit.
Malaspermor. i. nigrū semen et nigella.
Cap. 539.

Delanterion i. clauoz ve
terz ferreoz rasura. aliqui dicūt q̄ ē fugia de ferro
sed dias. cap. de melanteria dicit q̄ melanteria ine
nitur i speluncis; ubi eramē ipsū innenit; et super
eramē ipsū coagulat; innenit et fusillis i cilia et
multis locis. bona vō ē q̄ innenit colore sulfuris
vini; et que ē lenis et equalis et mūda; que tincta di
gitis hiloē nigra evicit; sed aliquā vñū p̄ alio pōit
Dosse. Dias. virtus eius ē ad con
magnas et tenuntas etiā musculoꝝ sanat. h̄ etiā
aliquam pectoriam virtutem in se.

Melanos glansicu .i. encastrum
Melakion. i. opū nigelle Melachia. i. spinacia
Melangraficum .i. grassefragia
Melantium .i. git
Melanphilos. i. spina cui gumi ē dragantum.
Melaneridas. i. fugia de furno vitri
Melan vel melano .i. nigrum
Melaldion .i. opium
Melaegyptia .i. melekecta
Melanopiper .i. nigrum piper
Melantrapicon .i. piper nigrum
Cap. 540.

Melachac arab grece. figia: la
tine storax.
Sera. lib. aggrega. ca. melachac
auct. dias. ei spes sūt tr. s
i. ligda et siccā et kearmitaz. vñ arboz storacis ma
gna que vocat lubne; h̄ lignū q̄d assimilat ligno
sui: folia ei sūt folijs similia feilc. i. lilijs; h̄ fructū
albū magnū maiorē q̄d aquellana simile prunis al
bis; duos habentes cortices q̄d exterior comedit;

et est in eo amaritido: interius est nuda pinguis sicut
nux: et exprimit ab eo oleum: et cortex huius fructus est
storax secus: et gumi huius arboris lubea est storax
kearmitax: et latine vocatur calamita. i. bona gutta
a calo quod est bonum: et micos quod est gutta: id est storax
calamita. i. bona gutta. et alio nomine vocatur siccia: et est
gumi album fortis albedinis: et vocatur gumi illud lu-
bue kearmitax: et melior species omnium est illud gumi
lubue. Et melior ex storace siccus est rubea quod assi-
milat maci: et deterior ex ea est illa quod est arida nigra
sua vero storacis siccus quod non habet oleum administratur in
suffumigationibus: et ista romani vocatur conficta vel
cozubus: et oleum quod ingreditur in vnguentis balneo
rum. Et melior illarum specierum est lubue muscatum: et est
gumi album albedine mixta rubedinis: et postea est
siccus quod clarificatur non habens oleum: et est spissa rubea et de-
terior ex ea est lenis nigra: et lubue muscatum est lubue
kearmitax: et nonnulli apud christianos: et est storax ke-
armitax. i. storax calamita: et rubea gomosa et est
gumi. sua vero storacis siccus quod non habet oleum utitur
christiani in eorum ecclesiis et suffumigationibus: et vo-
catur ea conficta vel cozubus: et deterior ex ea est nigra
quod assimilat serrature ligni. Et idem auctor. dias. sto-
rax liquida est pinguedo mirrhe recenti ut appa-
ret in libro hec: et extrahitur a mirrha quod teritur ea cum
aqum panica et primis cui cornu: et est boni odoris: et in-
greditur in confectionibus: et sola etiam sine aliquo admis-
tione olei: et parum ex ea est multe virtutis: et calefa-
cit: et calefactione eius est simili calefactioni mirrhe:
et oleorum calidorum et secorum: et storax liquida vocatur
methe: et methe exprimitur ex gumi arboris quod assimi-
lant arboribus citoniorum quod gumi est mirrha quod ine-
nies si leges litterae hec. Sed storax kearmitanus
est lachrymum arboris eiusdem nomine: cuius virge intra
caniculas ortum ex se emittunt scobes similes serre quod
cauernate lachrymum pfluunt cuius distillatum in terra
veniens est illa autem quod procedens virginis inheserit cum sic-
cata mida est et sans alba de hic flana fit solis causa et
muscosa: et melior ex ea est pinguis rubea similis
resine pinorum: et sunt in ea frustra alba: et remanet in eo
odor boni logo tpe: et quod frangit etmanat ab ea hu-
miditas quod est sicut mel: sed illa quod est nigra et sicut fur-
fur est mala: et iam inuenitur in ea gumi simile gumi
arabico coloris claris: cuius odor est sicut odor mir-
rhe: et parum quidem inuenitur hoc gumi: et adulterat
storax cum ferratura ligni putrefacti comitem cum
melle et residuo mirrhe. et sua iureos puluerizata
et alijs rebus sacerda et adipescit illa que non est adi-
terata habet odorem. **Dal.** viii. sim. phar. cap. storax
rem acutum. **Dal.** virtus eius est ca. et quod mollifi-
cat et maturat: dicitur in quinto epidimia quod est una
ex rebus mortiferis sic insquam et mandragora.
Et idem eodem libro cap. storax calefacit et mollifi-
cat: et digerit. unde licet Aliud. libro secundo capitulo de
storace dicat aliter in odore factionis storacis: Se-
rapioni tunc magis credendum est quod magis expertus
vnde dicit Aliud. quod storax humida alia est quod extra-
bit per se ipsa guma: et storax calamita. et alia est quod
extrahitur cum decoctione: per se autem extracta est cirtina
sed quod per decoctionem extrahitur est nigra: et storax li-

quida: et sex huius est storax siccus et conficta vel co-
zubus. Alioquin quinto colligit capitulo de storace. sto-
rax calamita cal. in secundo sic. in primo.

Posse. Dal. curat tussim et corizam et
puocat membrana quod bibitur et quando supponitur
matrici: et fumus eius est in illo fumo olibani

Sera. maturatina et conuenit tussi et catarro
et corize et raucedini: et quod bibitur et fit ex ea nasca
le conuenit coartatio matris: et puocat membrana
et quod deglunitur cum paucis gumi alboti molliit vel
trahit mollificatione leui: et miscetur cum aliquibus un-
guentis resolutiis: et etiam oleis quod resoluunt laxitu-
dinem: et administratur assata et torrefacta et adu-
sta: et colliguntur fumus eius sicut fumus olibani. Et idem
auctor. Albingeri conuenit dolori pectoris et pulmonis
et delet corizam et retinet ventrem: et aromatizat stomachum
et conuenit ventositatibus grossis et nodationibus
membrorum: et quod bibitur aut linimentum exterius et vle-
ribus conuenit scabies humidis. Et idem auctor. ana-
bari fumus storacis est bonum catarro multum: et sto-
rax est calidus et sic et stringit ventrem.

Melcanassi .i. nigrum sal

Melhra est sicut ramus et folia eius sunt sicut folia o-
line latiora: et comeduntur sicut olera medesim do-
ribus ventris purgantibus: et in eo est stipticitas et sa-
do. Huius etiam dicitur et a dia. dicitur alma.

Mella arboris. agrifoliis **Mellanie. i. zucaru**

Meleas .i. persica

Melea arboris: vel meleas est quodam pomifera. Dias.

melee folia et cime amara possident qualitatem.

Melectula. i. sal quod manducatur

Melati idem quod supra

Melcheberegi. i. arboris sic arbor sebzani: veruntur
longior in cuius colore est cinereitas

Melaos .i. persicus arbor

Meleltima id est cucumeris asinini vel silvestris

Melec .i. sal

Melelotia herba est cuius semina est flores: et corona re-
gia. la. dicitur pratellum lege mellilotum

Melimela. i. nira

Melipodii. i. plumbum

Melidane plumbum vestum

Melimon. i. fraxinus.

Meliche est cibus de babylonia: et quidam dicitur quod est

cibus lactis qui latine vocatur iuncta

Melia vel melaa. Paulus ca. de onoressia. i. fasti-

dia quod inquit acoma ventris melia est velut aliiquid

de lacte et cetera. Et est quod sit ex spuma lactis et vi-

no acerbo aliquantulum acetosi saporis quo ianuen-

ses videntur: et vocatur melaa vulgariter: mire appeti-

tum prouocans et fastidium auferens.

Meli .i. mel

Mellilotum vel nomen compositum a mel et lotbos quod est

trifoliolum. Nam ipsius sine dubio vel eis species trifolioli.

cuius flos est **Dias.** vna cuius flos crocei

est coloris: alia quod magis senegreco est similis. s. Pli.

cuius de coronis logi mellilotum quod serpula capana

vocatur. et eni in capana italie landabilissima: a gre-

cis in summo mox calcida et cretica: ubique vero aspis

y z

t filuestrib^o nata:corona: ex ea antiqu^o stas indi-
cio ē nomē fertul^o qd^o occupauit:odor eius croco-
vicus est: t flos ipse maxie placet folijs br: uissi-
mis atq; pinguissimis. et rideat q; fertula vocata
ē a seruo q; coronabans antiqu^o in arabico alkkle
elmelich vocatur quod est corona regia
2 Melikrides ē quoddā apostema quod cum frā
gutur exiit ab eo aliquid ut mel.

2 Melicetera i.sanies grossa glutinosa subalbida
meliq; albo similis.

2 Melicratū.i.mel & aqua. Nam Dias.ca de meli-
cato dicit q; pōt eē coctū & nō coctū idē
ē qd^o aq; mellis vel idromel. sed melicratū coctū
idē & qd^o mella. sed qn^o d^o expiri mulier si sit pre-
gnans cū melicrato: d^o eē melicratū nō coctū. vñ
melicratū cōficit sic fm Dias. mitte vnā partem
mellis aq; celestis ptes duis amb;s mixtas diuini-
us ponas in sole: vel in eadē mensura cū aq; fon-
tanina miscet: & aliqui coquunt: & aliqui nō sit alit
similiter secundū damascenū & secundū alios le-
apomel & illa clariss inuenient.

2 Melissolion vel melisophilos.i.apis amor: & est
citra vel mellissa: pro qua lege bedarungie.
Mellica qd^o clege dora. Lap.54*i*.

D Elongena arabi.greci mo-
longia vel melō-
ge:ala.me Sera. lib.agggreg.cap
longiana. melōgia:fruct
sunt oblongi medij intra rubedinē & nigredinem
& inueniuntur ex eis citrine & albe. Et idē anci.filii
mesague ē sic. & cal.in secūdo.generat melacoliaz
& opilatiōes epatis & splenis:& generat sodā:& ge-
nerat emozoidēs.verū si ex capitiib^o ei^o in umbra
siccatis & cōtritis fiat epithyma cōuenit emozodi
bus:& cū ipsa in oleo coquit soluit: sed i aceto stri-
git: & iō nō hz^o pportionē ad stringendū vel soluē-
dū. Rabi moi es capitulo de melōgena valet con-
tra naufragia & vomitum & ex cibis est peior

2 Meloplae nta.i.placenta facta de pomis ut ap-
paret i.le.cufa.
Melomelli.i.citonomelli. & sic cōficit citonia: in
cide & semē eoz ejice: & infunde in melle ut bene
cooperiant melle: & dimittit vnā annū. Dias.vel
sunt ipsa mala citonia,

2 Melonanichi i.melon indus.
2 Melon indus i.saracenicus ta
2 Melodes altakij. illi q bnt lōgū collū vt cucurbi
2 Melonosi i.serpillum
2 Melossia i.medulla ceruina
2 Melocida i.lana scida
2 Malon quid est:lege rabera
2 Melon agrestis.i.coloquintida
2 Melonchia i.malmanisc^o:lege melochia
2 Meloslos ē arbor a qua emanat armoniacum se-
cūdū in iudicium.
2 Meloquinū.i.oleū Paulus capitulo de paralyti
2 Melocore cap.de gomorea ē radix plate dicte
testiculus canis. Lap.54*z*.

M Elochaa arab.vel milochia
gre:la.cassialignea

Sera. lib.agggreg.ca. melochaa aneto. diaſ.
sunt eius multe sp̄ces: & nascuntur i terris
arabū ubi nascuntur species alie aromatice. bz ſipi-
tē grossū & corticē:folia ei^o sunt ſimilia folijs ire-
os nigra purpurea: & bz odorē ſimilē odoxi rose
& hec sp̄ce ē p̄ia i bonitate: & ſecūda poſt hanc in
bonitate ē illa cuius colorē ſicut colo^o coralli: & ē
ſubtilis leuis longa grossū calami & plenī:moſdi
cans lingua cū ſtipicitate & acuitate paucā:boni
bz odorē p̄cipiatē aliquid odoxi vini. be due
species ſunt viles i medicina alie: vero nō ſunt ad
ministrande: & ego volui eis rememorari ut non
adminiftrarent ſed abijciant. & ē de eis qdā que eſt
nigra bz odorē malū & corticē ſubtile: & reperi-
tis quedā ſimilis cassialignee & nō ē caſſial gne
& cognoscit p̄ ſaporē: quoniā non ē acutis ſaporiſ
nec odoxiſ: & cortex ei^o ē adherēs ligno. & regi-
tur ſimiliter quedā bz calamū latū leui molles
asperū tacu. & ē minus mala q̄ nūc dicta: bz peior
oībus illa ē cuius colorē ē alb^o & odoxi ſimilis odo-
ri pori: non habens calamum grossū ſed ſubtile.

Hal. vñ. ſim.phar.capitulo d̄ cassis: Subſtā

tia caſſialignee & mulū ſubtilis & ſapor
eius ē acutus cum ſtipicitate paucā: & virtus ei^o
est ca. & ſic. **Poſſe.** **Hal.** virtus eius
i tertio gra. **Hal.** c que resol-
uit & incidit fortificat mēbra: & puocat mēſtrua
q̄ retinenē cā grossorū **Sera.** haber virtutē
humorum & viſcosorū ppinqū cīt
namomo. calef: & defiſcat: & puocat vrinam &
ſtipicat leui ſtipicitate. & adminiſtrat cū medici-
nis acutentib^o viſum. & qn^o admifſet cū melle & li-
nitur humiditas lactea q̄ appetit in facie auſert
cā: & puocat mēſtrua. & uenit veneno tyri qn^o u-
mit i potu. & apostematiib^o ca. intrinſecis qn^o bibi-
tur. & dolozī renū facto foſmento cū ea. & dilatato-
ni matricis. qn^o fit encaſſimā. i. ſumigium cū de-
coctione eius: & ponit loco cinnamomi i coſectio-
nibus dupliſto pondere ex ea. et idē aut. mela-
na fortificat ſtomachū & epar: & expellit ſetum cū
fortiū **Auic.** de viribus cordis dicit & con-
dine. forat cor.

Meluke i.pediculus vulturis
Melul i.mensis octobris
Meluchia i.malva
Melugnat ē qdā lignū in india inueniū p̄cītati
nodi decline ad nigredinem parump: aurēus vnuſ
cū melicrato acceptus conuenit attritioni lacer-
torum. **Auic.** li. ſecundo cap. melugnat.
Mel quid ē lege bel
Melachademine qd ē le. quod ſupra
Mel albita idē. Mel purū idē.
Melacticū idē. Mel cāne idē.
Mel rozis idē. Mel anacardi idē.
Mel storacis idē.
Memiren.i.lignū ſic nodi declinās ad nigredinem
i quo ē reflexio parna: lege lignum nodosum.
Memithan.i.memithe Memithē.i.memithe
Memithe ē plāta frigide nature. ex ei^o ſucco ſiuit
ſief memithe qui vocant i libris de greco trāſlati

glanciu i quto t apud diaf. cap. de glancio: e inge
succus herbe eiusdem nois. c. n. herba simillima pa
paneri comito: ut diafco. cap. de memichen kara
tides p memichen vtuntur

Memiresim i. celidonia
Memirenum i. celidonia minor
Memmion i. sisimbrion
Meminile i. pediculus vulturis
Menabum i. folium

Menatibus. i. flos vel semen meu vel ipsa radix

Menac. idem qd supra Cap. 543.

Denta la. gre. ediosmō. atra. nacha
ma vel dichanacha. menta
herba e cui plura sunt genera. e enī que
da domestica q prie hortulana dicit
vel cois vel odozifera. et hec calefacit et confortat.
Est et alia silvatica que mentastrū dicit et maio
re hz virtutē in calefaciendo. Est alia menta que
longiora et acutiora hz folia: et hec menta romana
vel saracenica dicit: hec magis diuretica e qd alie.
et alia menta qd aquatica et vocalis simbrū
vel balsamita. Est alia menta no odozifera: et illa
est cala. **Sera.** lib. aggre. cap. dichanacha e
mentis. menta et ex ea e domestica: et
silvestris. et ramuli domestice qd masticans hnt
color celeste: et sunt interius cōcaui: et in summati
bus ramulorum sunt quasi licinia: et viret et augetur
estate et byeme: et hz odozē bonū. Et idem aut. diaf
quidā nominat eā mentā et e dichanacha sive na
banaba: et e nota. hz virtutē calefactiū stipticaz
et desiccatiū. Est alia species mente silvestris: cu
ius folia sunt aspa pilosa maiora folijs sisimbrij: et
in odore suo e pinguedo: et e minus iuuativa i me
dicina qd species alia. Idem aut. **Hal.** in substātia
eius e plus subtilitas qd in alio olere: et in sapore
eius e parua caliditas: et pōticitas: et virtus eius e
cal. in secun. cap. de ediosmon. i. men
do gradu. **Dias.** ta: herba e omnibz nota
que virtutē hz termaticā et stipticā et serantica
Paulus ca. de menta: Menta e cal. et sic. in. ij. gra
du. Est enī domestica et agrestis. et est alia que dī
menta romana vel saracenica: sed domestica ma
gio usui medicine appetit qd viridis: et exsiccatā e
magne efficacie. virtutē hz cōsumptiū et dissolu
tiū ex propriis qualitatibz et confortandi ex sua
aroma. **Dosse. Dias.** succ ei b
ticitate. **Dias.** bitus cui ace
to sanguinē reūcientibz subuenit. lūbicos extin
guit. vētē stimulat. subglutionē tollit. cholera et
nanseā cōpescit. duobus aut tribz coclearijs cum
succo maligranati acidi accepta et imposta cum
polenta apostemata spargit. in frōte i posita do
lozē capitibz mitigat. tumorē mammaz tollit. sale
addito moxibz caninis opitulat. succ eius cum
mulsā dolorē auris et epellit. ante coitum mulieri
suppositus iter pstruī genitale. aspredinē lingue
dislenit. lac coagulat. caletū a putredine tutum ser
uat. cōdituris bene miscer: qd eustomach e laben
tem animū odozis efficacia recreat. stomacho ni
bil cōcupiscēti fastidiū detrahit. in sorbitiōnē pti

sane optime ppinae sanguinē excreantibz arride
herbe puluis tribus digitis apprehensus: et cū aq
calida potionē dat omnē iniuriā stomachi deter
git. eadē res etiā ventris aitalia interficit. contusa
tēporibz illiniis in dolore capitulo. sanguinis abun
dantiā stringit: et nimios vomit. hortulana ante3
humidior: et ad libidinē excitādā mediocris. hz
autē aliquid amaritudinis qd quā potata lūbicos
occidit. e etiā st p tica: et iō cū pusca bibita recens
sputus sanguis repmit et leptomeris est pl altis
substātia. **Hal.** vii. sim. phar. ca. ediosmū quidā
tia ei. mentā odozifera vocat. Est autē
quidā nō odozifera menta: quā et calamētū vo
cat. acres autē sunt gustatibz vtraqz. et ca. virtutis i
tertio qd gradu calefactiōis: debilior tñ e qd odorī
fera calamento et minus calefactiua. viii. uersaliter
autē loquēdo hec quidē quasi agrestis e illa vero
domestica: que ppter acquisiſta ex hortesi cultura
humiditatē ad libidinē moderate concitat. Inest
autē hoc eō oibus quibz adest semidigesta humidit
as et ventosa. ppter huius autē herbe cōplexiōē
quidā et circa apata cum farina ordei supponunt
eā qd calamētū facere negt: eo qd vehementius qd
illud calefacit et exsiccat. hz autē quid et acerbital
et amaritudinis in sesamitidine qua lūbicos
intererunt: acerbitate vero exsiccādo bibita recens
excreationē sanguinis phibet. e autē secundū sub
stantiā subtilitā pñ sic et aliq alia herba. Cōtra
fatorē oris et putredinē gingivaz et dentiū ex de
coctione eius cū aceto os abluit: ad appetitū pro
tuocandū cū impedit ex frigidis humoribus exi
stentibz in ore stomachi fiat saltamētū ex mēta et
aceto et modico cinnamomo seu pipe. Cōtra vo
mitū factū ex debilitate virtutē cōtentiu v'l ex fri
gida cā fiat decoctio mēte i aqua salmacina et ace
to: et spongia inficta ori stomachi supponat. Cōtra
syncopam ex debilitate cū fe. et sine fe. sive ex me
dicina vel quaciqz cā cōterat mēta et distempet
cū aceto et frustri panis assi in igne ponat i ace
to illo et dimittat iādū qd bene humectet et na
ribus applicet: et exinde fricent labia gingivae et
dentes: et liget i tēporibz sup venas pulsatilestē
poz et brachioz. et patētē masticet et humidita
tē transglutiat. ad matricē mundificandā teneri
tates mente coquunt in vino: et fiat inde supposi
toriū. cōtra colicā passionē fasciculi mēte coquan
tur i vino et oleo: et supra renes et pectinen cata
plasmet. Cōtra coagulationē lactis i mamillis p
dicti fasciculi mēte in vino et oleo decoctū et sug
ligati mamillis soluit. hz enī similiiter vīnū attra
bendi venenū: et qd dat cū aliqua medicina con
tra venenū def cū succo ei. Sed succus mente ro
mane uel saracenice uel vīnū decoctiōis cū melle
mixtū ualeat. Cōtra opilationē splenis stomachi et
epatis et naturaliū viaz ex frigido humorē: et cū
ex ca. sine feb. succus enī dat lūbicos occidit. au
ribus instillat uermes necat. decocta herba i ui
no et oleo et cataplasmata soluit scirosim: et du
rīcē apostematū superior. Mētastix uel menta
silvatica uel agrestis cū caricis decoquat i vīno

et def patienti frigidā tuffim vinum decoctionis et
 puluis ei⁹ in cibis dat⁹ digestionē confortat. somē
 tū factū ex aqua decoctionis ei⁹ matricē instigū
 data calefacit facellatio facta calefacit; facella
 tio ex puluere ei⁹ rheuma frigidū capitū strigit
 Menta hortulana quid est:le.menta
 Mentastrum quid est:lege quod supra
 Menta aquatica quid ē:le.quod supra
 Mentastrum hortulanum.i.menta.
 Menen.i.celidonia. Menesig.i.allemnia.
 Mene figi. idem quod supra
 Menis suic⁹ ē fruct⁹ cuiusdā q̄ vocatur nil.
 Menis est pīscis marin⁹ sic vocatus.a quibusdaz
 vocatur menoza.
 Memphicū.i.impedimentū remouēs:vel a mē
 phis cimitate egypti.
 Menode. Danus cap.de cephalaea: si dolor ingt
 fiat cū pulsū significat phlegmone membroꝝ me
 node corporis. si vero cū grauedine inter venas ple
 nitudinē in ter venas contentam.
 Menomedī.i.maniaci. Cap. 544.

Men vel masechamago arab. et latū
 ne mamma. Māna n̄ sit anic.
 Et ros cadēs sup lapidē et plātes et hz
 plures specieꝝ: et denoata ē tereniabi
 et siracost: et zucap haoser ē de speciebus ei⁹. et ut
 Anic.māna diversificat fm diversitatē rex sup
 q̄e cadit: recipiens ab ea diversitates et virtutes
 Apud nos vidi diuers sp̄c̄. vna quāp̄ ē granulosa
 n̄ cōuncta cranialis.alia cōglobata que artificō
 ma. q̄is videt sophistica ex auncro cocto: et foliis
 sene quoz frustula īmixta vident saporem qui se
 ne ostē. **Sera.** lib.aggreg.cap.men.ē.ca. et ab
 ill. sterget et lanat. et ē ea.in primo
 gradū tēp̄:n̄ humiditate et siccitate. Et idē anic.
 Rasis dicit quidē māna cadit sup arborē q̄ dic t̄
 thamarisci⁹ sicut mel: et q̄i facit morā sup plantā
 illā albescit: sed q̄i ibi nō morat: sed colligit cito
 cū folio ei⁹ ē viridia. Melior: et ea ē ciuit̄ coloꝝ ē
 clara: appropinquās albedini: hz pap̄ ruborū
 Plin.māna ē oīs ros cadēs sup lapide aut arbo
 rem: et sit dulcie et coagulat sicut mel: et exsiccat
 sicut gāni quēadmodū terenabin. Est alia sp̄c̄
 q̄ vocat terenabin: p̄ q̄ lege i. pp̄ia littera.

Possie.Sera. auctoritate Rasis q̄ b
 ipso cadit sup arborē
 thamarisci. ē bona tuff. et asperitan pectori. colligit
 ea R. sis et dixit q̄ māna cadit sup arborē q̄ dī
 thamarisci sicut mel. Et idē anic.habix̄: cal. i fine
 prīmi.sicca pp̄inq̄ caliditatē couerit relaxationi
 stomachi et abstingit ventrē: et cōuenit aq̄ citrine
 q̄i bibit de ea: emplastras venter et ingredit in
 medicinis apostematū. et exsiccat catarrū q̄i fit
 caput purgū: quoniam mādificat cerebrū: et expel
 lit ab eo ventositatē grossiā: et fortificat medicinas
 q̄i miscet cū eis i potionib⁹ et caput purgū: et de
 let apostemata phlegmatica. et miscet in cōfectio
 nib⁹. ppter excellēs iuuentū quod est in ea.
 Mera .i.aurora diei
 Merabace .i.pannus de lana

Merdasengi	.i.libargyrīs
Mergangum	.i.maiorana
Meralen	.i.ligna sparagi
Mergen.i.radix arboñis coralli.	
Merselen: idē qđ supra	Cap. 545.
Ercenius	ara,gre,ebrium vel amatrum & amarici:latine maiorana:vel sansuc⁹
Hal	viij.sim.phar.capi.de sansucio. subtilit⁹ ptn̄ ē et diaforence virtutis. siccat enīz et calefacit in Sera. lib.aggreg.cap.merzeni tertio gradu. ns.anct.dias.herba ē ba bens vīgas extensas sup faciē terre i suo orū: et babet folia pīna rotunda: sup que ē borra fere si milia folijs calamīti habētis foliis subtilia: et habz odorē bonū. Idē anic.Hal.virtus ei⁹ ē que calefa cit et desiccat in tertio gradu. et virtus eius ē que resoluit et Dosse.Sera. anc. Aben subtilit. meuy: cōlinis cū succo eius sup liuores sanguinis mortui aufert eas: et ppter hāc cām apponentes vētosas vnguit locū post ventositationē cū eo ut non appa reat cicatrices scarificationis. et q̄i fit caput purgi um cū eo auchit doloz̄ capitis maxime melācoli cis et ventositati cerebrū: et aperit opilationes que sunt in eo. et ppter hāc cām cōfert epilepsie et para lysi in qua declinat hō caput suū ad posteriora et alteri paralysi: et torture oīis: et emigrane. attrah bit enī humiditates malas a cerebro: et conuenit multū: et fit oleū cū ea et cōuenit ad oīa supradē et q̄i terif maiorana siccata et cōficit cū melleri li nis sup liuore qui fit sub oculo aufert ipsū. et exp mit succus et ea dū ē recēs: et fit caput purgū cū eo et mundificat cerebrū: et cōuenit egritudinib⁹ ei⁹ frigidio: et melancolicis. et q̄i imbibit i eo cotū aut lana: et ponit i aurē aperit opilationes eius. Similiter aut̄ facit oleū ei⁹. et fit cū eo nasca let: et aperit oīificiū matricis: et cōfert suffocationi eius et calefacit matricē. vii Rasis. ppter aroma ticitatē suā et caliditatē et subtilitatē cōuenit oīibus egritudinib⁹ frigidio: et cōfortat cerebrū: et omnia mētra. Plin.cap.ō maiorana: virea hz acres et ca lefactorias ad omnē ouricē vel rigore valde ido nea. medet etiā cataplasmatis imposita sine po tu data scorpione vexatos et intestinos tormento vel difficultate mictis laboñates.elixatura elī by dropicis medet.vrinā pīocat. et tortionib⁹ vulis ē. succus ei⁹ melle addito liuores detergit. scopi onis iectus cū acetō et sale cōpescit. lunctionib⁹ be ne adhibet. Cerotis vīlis adhibet. tumores oīs corporis et oculorum cataplasmatis adhibita spor git: maxime cū polenta imposta. Itē apposita so lite purgationis materiā pīocat in feminis. ma lignantibus et acropis miscetur bene. Meringe capitiō.i.paniculus capitiō. Merion mandragora Mermerā i.celidonia Mercurialis quid est:lege linoſo ſis Mersalem i.ligna sparagi Mesatramesir i.pulegium ceruinum

Mesalia vocatur res acuta vel subtilis in ambabus extremitatibus: et in medio grossa
Mesak idem quod s. Mesabrum. i. opium
Mesactera. i. mirra Mesacta. i. pira
Mesacru .i. papaver
Mesca tramesir. i. ointamus
Mescatur mesir. i. stipites silvae ascerbescebram et eis rumpuntur indi ad ascendendū ignē
Meschatramesir. i. pulegium cernuum
Mesci. i. medium inde venit meseraice et mesere on ieiunum intestinum
Meseraice idem quod s. Mesen. i. medium
Meserecon .i. genus titimalli
Mesenteriu alexander de rheumatica dysenteria sonat ergo mediū intestini q̄ vocat ieiuniū. nam mese grece meditū: terion intestinum.
Mesebiar .i. marubium

Mesmes. i. crisomala Cap. 546.

Esche *ara. gre. scin. v. l. acbi as v. l. chias. la. mastix et gumi arboris sciniu. l. lentisci: quia lentisci grece vocatur scin. sicut inuenies si le.*
Dias. cap. de mastice quedā mabouin. flux emanat ab arbore que scinus dicitur: et quedā ex ea est alba: quedā subniridis sed melior: ex ea est: cuius color est album pluicidū: habet granū grane sicissimū: cito frangibile: hinc bonū odorē: et est in ea quidā quod est nigra: et quidā citria.
Hal. vii. sim. pbar. cap. de mastice alba: et est illa que dicitur gluten romanū: et est cōposita ex virtutibꝫ diversis. s. stiptica: mollifica tina. et virtus eius est que calefacit et desiccat in. ii. gradu. unde mollificat et resoluit: et iō stomachi epatis: et ventris phlegmonibꝫ cōpetit. sed nigra est que dicitur capitū vel egyptiaca: et est maioris desiccationis quam alba: et virtus stiptica est in eo minor. et iō est duocis: ubi oportet resoluere amplius et propter hoc multū cōuenit apostematibꝫ ouris que fuit in exterioribꝫ corporis: sed oculū masticis est simile virtus.
Sera. lib. aggreg. cap. masteche ti masticis. mastix est primū inter oīa glutinina in bonitate. et arbor masticis est cōposita ex substantia aquae et terrea frigida non multum. et in sapore omnī partii huius arboris: dico radicis et fructus et corticis: et stipticitas paucia. et virtus eius est in frigidare et calefacere mediocriter temperare. et desiccatur in fine secundi gradus usque ad principium.
Nosse. Sera. in ea est de sti tertii.

pticitate qua cōfert debilitati epatis et stomachi et intestinorū et apostematibꝫ in eis existentibꝫ. i. eo est stipticitas et non habet acciditatem aliquam: et multū subtilis et fit emplastrū cuī foliis masticis dū sūt reccia et est in eis virtus manifesta. et iō quod bibitur folia aut cō alijs medicinis ad ulcerā inestinorū: et ad fluxū ventris cōferunt multū: et cōferunt spuentibꝫ sanguinem: et fluxū menstruorū et ani: et non est in eo diversitas a succo hypostitidos. Et idem auctoritate diafaco. tota hec arbor est stiptica: et virtus foliorū fructus et cornicis: et radicis est equalis. et decoquuntur

cortex ei⁹ et cortex radicis: et folia decoctio plus rimaria: et quod fuerit cocta colatur ab eis aqua que iterū coquuntur usque ad mellis spissitudinem: et nunc sputo sanguinis decoctio illa bibita: et fluxū ventris: et ulceribꝫ intestinorū et fluxū matricis et ani. et unius saliter quidē ponitur p. acacia et hypoquistidos: et ponitur decoctio illa loco succi foliorū: et quod p̄cūtūr decoctio illa sup ulcera profunda: et sup ossa fracta restaurat carnē in ulcibus: et restaurat ossa: et stringit membra laxa: et abscondit humiditates antiquas a matrice: et probabit ulcera corrosiva ne delatentur in corpore: et puocat virinā: et quod sit collatio oīis cuī es stringit dentes cōmotos: et ex ramis huius arboris fit oleum quod est bonū ubi cōuenit stipticitas. Et idem auctoritate mastix resolutus apostematata stomachi et conuenit tussi: et non est paucis attractionis phlegmatis quod masticatur: et propter hoc miscetur cuī aloë: ut p̄paret ipsa: et attrahat cuī eo phlegma a capite

Misceca idem quod supra

Mesir. i. sandanig Mesif. i. aqua lactis

Mesin .i. lotbos

Mesintion. i. meseraica quod est iter epar et stomachū

Mespiliū. i. sp̄cs zaroz que arab. vocat gubera.

Mesins .i. liquor acetosus

Messius idem quod supra

Menstruum dicitur a mense

Mest. i. lac acetosum coagulatum

Metasis creticū. i. morbi sanatius

Metacatafora. i. epilepticu. cuī est in paroxysmo.

Metacarpium .i. pecten manus

Metallū quoddā est minereale: et illa sunt plura metallū: quod sunt septē genera: scilicet aurū: argentiū: plumbū: stannū: es: argentū: tinū: et ferū: et illa sunt metallica corpora: et omnī istorū materia est argētū: tinū: et sulfur ut p̄bus q̄rto metbauroz. Et est aliud metallū quod sit artificialiter ex mixtione aliquorū supradictorum metallorum: et de isto fiunt campane et alia vasā.

Metacensis .i. derivatio humorum

Metameretica. i. fermentia

Metafrenon. i. posteriora dorsi. Cassi felix cap. de tuffi et in psalterio greco. ubi nostrū habet posteriora dorsi ipsum habet metafrenon

Metalon .i. metallum

Meta synterica .i. rector poratina

Meta frenū. i. ptes pectoris ubi terminat. xij. spō

vilia.

Metacaphora interpretatur transdelatus ut epilepticus dum est in actione

Metaphoza .i. similitudo

Metramesir .i. pulegium cernuum

Meth .i. storax

Methomania prefocatio matricis: quoniam est quasi mania eius

Methodus. i. regula vel doctrina: inde methodicus. i. doctrinalis vel regularis

Methon .i. papaver

Methosmetica. i. diaforetica calida

Metron .i. matrix

Metroticū.i.instrumētū q̄ medicina i matricem
injicitur. Lassī felix cap.de p̄ecadente matrice.

Metron afrodis.i.ereclea

Mezaurū ē ins.i.cib⁹ liquid⁹

Cap.547.

Ezaharan

Dicunt q̄ ē me
zereon.aliqui dicunt q̄ ē elacteriū.secū
dū Sera.lib.agggreg.cap. mezaharā ē
planta que reputur i india cni⁹ cortex exterior hz
iūnamentū in medicina i dolorib⁹ iūcturaz; et ē i
folijs hui⁹ plante illud qđ diximus i arboze agre.
et hec qñ ponit in fluminib⁹ iebiat pisces. et me
lior ex eo ē illa que hz subtile corticē; et in sapore
eius est acutitas parua: et dosis eius simplicis cuž
zucaro est aureus.i.

Mezeurima .i.mezereon
Mezenella.i.comomilla

Cap.548.

Ezgreh

arab.gre.lepnia:latte
Sera. lib.agggreg.cap.mezgreh.
auc.dias.ex ea ē quedā q̄
defert ex terris finos. et melior ex ea ē gravis de
sa cuius color nō ē diuinus: et ē sicut color epatl
aut sanguinis nō h̄is lapidē: et qñ ponit in aqua
dissoluuit facile: et cresci. Illa vero magra q̄ viti
tur carpentarij c ex debilioib⁹ oportantib⁹ q̄ illa
que defert ex finos et ex babylonia: et melior que
facile terit. Colligitur vero in capadocia in spe
luncis distillās et afferē venalis in sinopidā ciui
tate: unde et nomē accepit. Et idem anc. Hal. i su
pore ipsi⁹ ē stipticitas. unde virtus ē ei⁹ desiccari
ua. et qñ sorber cū ono aut fit clystere cū ea strin
git ventrē. vñ hz virtutē stipticā et desiccatiuā: et
gluciunatiuā. et qñ miscer in emplastris cōsolidat
vulnera recentia: et ingredit̄ i cōfessionib⁹ troci
scorū desiccatiuōnē et cōstrictiōnē vētris. et qñ
sorber in ono sorbili: aut fit clystere cū ea strigit
ventrē: et ppinaf in potu i dolore epatis et datur
in ono ad spūtū sanguinis ad ueneficiq. Paulus
cap.ō mogra. Mogra sinopida ē fortioz bolo ro
mano: et luto sigillato: et iō ingredit̄ i cōfessionib⁹
vnguentoz: et occidit vermes i ventre. Buleasiz
Ebenālben azarin li. qui dicit seruioz: cōburitur
mogra sicut bolus armenus.

Miacanthus .i.sparagus

Miacanta .i.spongula

Miamir.i.y.tractatuū:inde liber miamir idest ō

decem tractatibus

Miafile .i.storax kalamita

Mia grece.i.mnsta: sed mia ara.ē storax. et mia si

milter est musculus spālis

Miagus Pli.ē herba feculenta cū folijs similib⁹

rubeē cum semine oleoso: ex quo fit oleum

Mielon elafini .i.medulla cervina

Miemix .i.crisomola

Mier .i.capra

Miesuf.i.polium montanum

Miopone.i.psilotz

Mioponei idē qđ s̄

Mion .i.meu.

Miopic dicunt qui prope sunt videntes ea que

de longe non vident

Miosos.i.glis

Miocephala.i.videns muscas ante oculos

Miomas.i.berba mibi ignota ut in alexandro

Miota idē qđ s̄. Mioscaio.i.auricula muris

Minberigū .i.mala persica

Miba muris .i.cicuta est

Mibae idē qđ supra Mib.i.lac

Micharia herba ē secūdū dias. et la. vocā tipsum
spondilion

Micantus.i.sparagus.

Cap.549.

Ichad Sera

lib.aggre. cap. mich

ad:sunt vene arboris granati silvestris
que nascit̄ in seni vltra mare et i cora
scē: et sunt vene grosse albe: colligunt̄ i albacumi
ne et eoz mala granata sunt sicut granata dome
stica in principio eoz ortus: et color eoz ē iter ru
bedine et viriditatē: et intra malū eius sūt grana
rubea rotunda i magnitudine semenis lentisci: et
dimittunt ea i cortice suo: et qñ eget eis extrahit
a cortice. et est cal. et hu. in secundo. auget i sper
mate. et corroborat coitū. et ē bonus podagre: qñ
terū et cōficiſ cū acetō et linit supra ipsū. et con
uenit spasmō: et mollit duricē iuncturarum

Mibanch .i.sparagi

Micata est cibus factus ex pane azimo cuž oleo
istud vocabulū ponit Alnic. p̄io canone fen. iiiij.
cap.xi.

Micete .i.fungus

Michebe sūt boles velocios: et latie vocā cursorij

Michesol.i.apii rīsus Mikete.i.fung⁹

Miconiū.i.papaver: et ē albū et rubē. qñ simpli
citer ponit de albo intelligit̄: p q̄ lege chōxbar

Microtera.i.cozula vel crisomola

Microtia .i.parvitas pulsus

Micros.i.parvū: ide microtegni et microcosm⁹

Midian .i.cymbalaria.

Midriasie.i.dilatio pupille: et ē maioz q̄ platico
riasis. Migra quid est: lege xenia

Migari idē qđ s̄. Miach.i.storax

Miaba idē qđ s̄. Miasur.i.labrotanum

Mifunti.i.folium Mifunser.i.pulegium

Mifunser idem quod supra

Milar que cynicofons noiatur similis ē bedere
tenuioribus folijs: duo cī genera dicunt̄: alterz co
mantib⁹ acinorum cornib⁹: alterz gen⁹ culta ama
ra nulli⁹ effect⁹. Pli.

Mila .i.mala

Milagrafico .i.laramētū pictorum.

Milangina.i.sine igne maceretur

Milea.i.arbor mile vel malum

Milesion .i.species alciomi

Milia indica .i.citrum

Milia persica .i.perficum

Mileos .i.fraxinus

Millefolium quid est: lege minofilos

Millemozbia l milmozbia herba siccaria et scro
fularia castrangula vel vatica mortua: eo q̄ folis

Milii	.i.mila
Miliaria herba est quā milium vocat Pli.	
Miliduris est mola matricis. nam grece milos mola vocatur.	
Miliandrum	.i.iusquiam?
Militis lothos	.i.molaris lapis
Milium solis	.i.grana solis
Milum quid est:lege docher	
Militrum	.i.sinapis
Miliū solis.i.cauda porcina:et qd ē:lege culb	
Miliare <i>s</i> .i.serpentē:quoz colo: ppter citrinica	
tem est quasi color miliū	
Militen	.i.vinū de citoijs.
Milmon.i.fraxin?	Milicum.i.sinopida
Miloplacentium	.i.meloplacenta
Milotida est tenta chirurgicorū	
Milos grece mola:inde milon.i.molendinum:in de amilum:quia sine mola fit	
Milops.i.medulla	Milto.i.sanguis
Milto grato.i.sanguis hīrcin?	
Milto draconis.i.sanguis draconis.hoc vocabu	
lum ponit in antidotario virili id est pauli apo	
stoli dicto antidoto	
Mimiar.i.fiseleos	Mimiae.i.faesol?
Mimiser	idem quod supra
Mina ē pondus lib.i.et quarte:sed secundū alios	
est pond ^z centum.3.	
Minaballan?	.i.ballan? repisco
Minera.i.celidonia	Minhe.i.menta
Minhei	idem quod supra
Minii ē color scriptorū:et qd ē:lege cinabar	
Minchi.i.brucia:et ē thamarisc ^z agrestis	
Minthi.i.inepita	Minci idem qd supra.

Inofilos cap[minofilos] nascit[ur] in folium. cap[minofilos] nascit[ur] in folium.

bz ex vna radice mollē et subrufuz: et quasi mani b ² limattū: et folia similia ſeniculo. Plin. mifilō noſtri milleſoliū vocat: caulis ē tener ſimilia ſeni culo plurimisq ^z folijs: vnde et nomē accepit. Ha ſcīt in paluſtrīb ^z herba ipsā naſcentē temuē a late rib ^z copillanicis foſ. Dosse. Dias. lijs eximi viſiſq ^z zē. Vulnaria gluclinat et fine tumore cuſtodiūt. in de tinu dolore cum butiro imponunt i modum em plastrī. cōtra vrine diſſiſtūtē bibit cum acetō. et valet contra Hal. vj. ſim. phar. cap. milleſo calculum. Minon. i. nux: inde conſectio diaminon id est co ficio de nuce. Minutum i. tibus Miracata i. manna thuris Minutarb i. pſilotru Minusel i. prassium Miracata i. ſalſitia Mirach. i. aggregatio cuius que ē ſup ventrem. Miracopium i. calidā Mirasolus i. catapucia
--

Miragenat ē quedam species cibi
Mirra grece.i.odoifera vel redolentia vngu-
ta.mirrha.i.odoifera. inde mirrbacopīū odoē
serum mitigatum. Alexander cap.de vinciori
bus ad frigiditatē stomachi .
Mirdane i.mezereon
Mirna stacten est qd ex mirrha hāida exp̄mitur
Dias. cap.ō mirrha; s̄ mirrha melius scri-
biat.
Mirrha latine:ara,hec:gre,simir
na vel achantis
lib.aggre.cap..hec:auc,di-
as,mirrha ē gūmi arbor
que nascit̄ in terris arabī similiis arborī q d̄ in
greco spina babylonica, siūt nā scissure i ligno ar-
boī:vñ egredit̄ gūmi qd emanat cades sup se-
ctoria que sternunt̄ sub arbore:et quedā p se coa-
gulas sup stipit̄:et d̄ de ipsa res q d̄ bacatissimis si-
ue batanafas:et grossa ē a qua egredit̄ meth,i.
storax liquida qd exp̄mitur sicut apparet in l.me
labac. et dicis myrra stacten:et ē de ea que dicit̄
anizen sine aizem:et ē pinguis multū:et arbor ei
ē in terra que dicit̄ ptinia:et ē pinguis:et quādo
exp̄mitur succus ei egreditur velut storax mul-
tū:et melior mirrha ē illa q dicit̄ tarbalud. et cā-
chi:et noīas hoc noīe eo q defers ex terris que
dicunt̄ sic. et color ei ē ad viriditatem tendēs:pu-
nguis lingua:claris coloris:et ex ea ē que dicit̄ liti
et c litagluthichi:et ē mollis tacu sicut bdellium
i odoe suo ē pinguedo:et arbor ei ē in locis soli
expositis. ex ea ē que d̄ poaclis:et ē aspa multus
nigra:et apparet i ea vestigiis ignis. et deterior ē
illa q d̄ argasim:et ē leuis nō pinguis:acutis sapo-
ris:similis gūmi arabico i fortitudine et virtute,
et ex mirrha ē q d̄ erumu sive amini:et ē mala
et fūnt̄ grāa trotsici ex substatib⁹ mirrhe. et si mir-
rha pinguis fuerit trotsici q ex ea fūnt̄ bonū
odoē et pingue. et si nō fuerit pinguis qd fit ex
substantia ei non b̄z bonū odoē neq̄ pingue. et
b̄z virtute debile ppter qd admisces ei oleū qd
ex eo fūnt̄ trotsici adulterat̄ mirrha qd admisces
trū ei gūmi qd infusū fnerit in aq̄ mirrhe. et me-
lior ex mirrha ē noua levis mūda qd tangit̄ ē
aliquantul⁹ aspa et arida et cito frāgilis: et qd
frangit̄ remanet in ei fractura res alba:et figura
ei ē sicut figura vnguiū:et que ē in frustra n̄
qua:et color ei ē vniiformis nō diversis in exteri
orib⁹ ei: sed interi⁹ ē trabes ad rubedine paz cū
lineis subbalbis sicut diximus. odoē eius ē dele-
ctabilis:amara:catarrī sedativa. s̄ illa que ē gra-
uis cuius color ei sicut color picis nō ē aliquā vi-
litatis. Sed mirrha que ē ex terra que d̄ labore
ro abscondit̄ ex radice arboris que ē in terris illis
eligit̄ enī ex ea illud qd ē simile mirrhe in odoē
et virt⁹ ei ē calefactiva et mollificativa et reso-
lutiva et igredit̄ in cōfē. **Mal** viij.sim,pbor.
ctionibus vnguentorum. **Mal** cap.ō mirrha
in sapore eius ē de sapore amaro quātitas n̄ pa-
ca:et virt⁹ ei ē que calefacit et sic. i secundo qra.

Poss. Sera, anc. Ellburgerich. mir
nā: qñ sumit ex ea i potu aut sit c̄plast̄ cū ea sup
ventrē. et qñ sit caput purgatiū cū vino snoch ex ea
mūdificat cerebū: et auſert ab eo ventositates
grossas; et incōziat ginzinas; et confirmat dentes
et est bona colice quando fit linitio cum ea.

Mal. mirra abstergit cū tpamento et glucti
biticos et fetū expellēt eos. et ingredit̄ in cōfessio-
nibus collyrioz̄ que fuit ad vleera oculi et ad ma-
culas que fuit in eo. et in medicinis q̄ bibunt̄ ad
tūffim antiquā: et ad aſma. nā ipſa nō exalpat can-
nā pulmonis: et hoc q̄ nō calefacit neq̄ deſiccat
calefactione et deſiccatione forti et ſine ſupfluſita-
te ſue amaritudinis et ſue abſterſionis. ē alia mir-
ra que trabit̄ a radice arboſis huius: et viri ei⁹
calefacit et mollificat et resolute.

Mirra trochiten. i. rotūda: nā trochos. i. rotūdu
Mirta lepita. i. mire cime Mirica. i. geneſtra
Miricen. i. thamaris. Mirilon. i. millefolius
Mirife i. yngere

Mirismata. i. odoromenta thymiamata
Miristica. i. redolentia odoſeras: inde karea mi-
ristica. i. nux odoſera: idem nux muſcata
Miris diaſ. mirra dicit folijs et baſtis ſimiſ co-
mo: et radix obloga et mollis et odoſata apta ad
edendum

Myrmix. i. formica inde myrmidones v̄l myrmī
celon. i. oleum formicarum

Myrmiceas. i. verruca i cut. quidā dicūt et meli⁹
q̄ ē pufilla parua que vocatur formica

Mirmimita. i. arena que fer̄ de mecha et conſri-
cat ſup manū: et in ea intrat et nō appetet: et inde
fit etiā vnguentū qđ dicitur manū penetrabile

Mirsini. i. myrtta Mirsine. i. myrtle folia

Mirsinei idem quod ſupra

Mirticen vel cariſtiken. i. ſecūda ſpēs titimalli a
qua oītur fructus que dicitur nux vomica

Mirrbos .i. ſimius

Mirabolania Pli. vocat grana beni: alibi tñ d̄ mi-
rabolania loquit̄ et dicit q̄ si colligant anq̄ ma-
tureſcat nullū ligneti int̄ bñr: et qđ ē: lege baililic

Miropolia .i. vnguentarinae.

Mironitis ē herba nobis ignota ut i alexandro.

Miroſodes ē ſpēs. vi. titimalli

Mirul .i. ziman

Myrmis quid est: lege des domesticā

Myrmis filueſtris. i. cubebe

Mifaqarach. i. coquinatum qđ ſit ſine carne

Mifalnis. i. acnalis: et ſic dicit̄ ad ſimilitudinem

eniusdā acnis que ē curvata: in medio exi⁹ grossi-

or: et i dual⁹ extremitatis tenuis: qua i terra ſara-

cenorū vnuſ ſuſſelorum ſutores

Lap. 557.

Iſeoſ ē gen⁹ terre q̄ caremūs

aliqui dicit̄ q̄ est floſ

eris qđ cū fregeris: deint̄ ſtelle auree

apparēt. inquit. diſſ. cap. mifeos. Pli.

cap. mifeos; glebula ē auroſa fulgens et fragilis i

ter metalla inueniēt ut calcites in cypro insula: cu-
iū ſragmina imitant̄ i modū ſablonis. illud ve-
ro ē optimū qđ aureo ſplendet colore et leuitat̄
molle ē ſc̄m tactū: et alio b̄ pallidū: et leue qđ cū
tactū fuerit cito omigrat̄. ſupat. n. colchorat effici
Misteri cōmeda. i. iuſſocatio matricis
Mifeton ſecūdū Ellixerii cap. de tuſſi vocal
quedam conſectio ad tuſſim frigidam

Mifi ē gen⁹ tubernum.

Lap. 553.

Ichſ arab. grece abonafa. ſine

aboanfa: la. muſcus.

lib. aggreg. cap. miſch: di-

xit babonafē ex verbo

Abulhuafim Almascadt in libro auri et minera-

rū et margaritaraz terre in quib⁹ ſunt gazelle muſci

et ſunt regiones tibasi: et ſeni ſunt terre confines.

verū muſcu regionis tibasi ē melior muſco ſe-
ni dñab⁹ de cāo. vna ē qđ gazelle de tibasi come-

dunt ſpicā nardi: et alias ſpēs odoſeras. gazelle

vero de ſeni comedunt alias herbas ab iſis quas

diximus odoſeras: tñ ē etiā alia cā: qđ hoies de

tibasi nō ex hñt muſcu a folliculis: et nō adulte-

rāt ipſi cū medicinis adulterationū. p̄terea illa d̄

ſeni abſcindūt folliculos tē porcib⁹ humidis et tur-

bidis: et in aere nō cōnienti. et ſi hoies de ſeni n̄

bñt res cū quib⁹ adulterat̄ et reponit̄ cū in rati vi-

treis: et obturat̄ bñ: et mittit̄ cū i terras ſaraceno-

rū in perfida: et in alijs regionib⁹ babylonie ac ſi

ipſe ſit de tibasi. Melior aut̄ muſc⁹ et magis re-

dolens ē ille qui abſcindit̄ a gazelle poſt̄: et ſit bñ

maturus in ea, et nō diſſerit̄ gazelle iſte ab alijs i

figura et colore et corporib⁹: cognoscunt̄ tñ in tē-

tibus caninis eap: qđ quilibz ex iſis bñ dños ca-

ninos dētēs egredietes ab ore ipſi ſicut egrediunt̄

ur ab ore porcoz, et ſunt dentes iſi valde albi et

recti longitudo vnius palmi habētes aut pl̄. re-

natores quidē in terris chelech et ſeni extēdūt ſu-

neā et laqueos et capiunt̄ eas. Aliqñ vero sagittat̄

eas: et abſcindūt ab eis folliculi: et ligat̄ eos ima-

turo: quare tñc ē in odoze ſuo horribilitate. ſuſpē-

dūt ergo eos reliquias aliq̄ tpe donec manaret̄

et recedat fetor eoz: et mundet in aere: et auſert̄

ab eis muſc⁹ boni: et hoc ſtingit fructibus arboz

qñ colligunt̄ ab arbozib⁹ ſuis anteq̄ matureſcat̄

verū melior muſc⁹ ē ille q̄ maturat̄ i folliculo ſuo

et ē cōplet⁹ i maturitate in folliculo ipſo anteq̄

abſcindat̄ ab alijs. deinde abſcindit̄ p̄ comple-

tū: et ppter hoc cū nā expelliſt cursū ſanguinis ad

folliculū illū vel chiflin: et cōplet̄ eē ſanguinis in

eo noc̄ illi aialit̄ et tñc venit ad ſaxa v̄l ad aliquē

ex lapidib⁹ ea. caliditate ſolis: et fricat ſe multom

cū delectatione magna donec leniat cutis in loco

illo et emanat qđ ſtingit ſug lapides: quemadmo-

di emanat ab apostemate aliq̄ qñ ap̄t et ſc̄it tñc

illō aial i exitu ei⁹ delectatione magnā: qñ ē ena

cuata chiflis tota ab eo quod in eo contineſt tñc

incarnaſt et cōſolidat̄: et itez p̄ ea colligit̄ in loco

illo cursus ſanguinis ſicut fecit p̄mo. egredium er-

go homines de thebeth qui nouerūt loca vbi pa-

ſcūt gazelle: et perueniātes ad ſaxa illa et lapides

inueniunt sanguinem illis q̄ desiccat̄ ē sup lapidē: et sa
 pa et colligunt eū: et quoniā digessit eū natura i suo
 aiali et desiccauit eū sol et p̄parauit eū in aere est
 melior oīb̄ sp̄eb̄ musci et electio. Colligit ergo
 eū et ponit in folliculis quos habent ex gazellis
 quas ipsi venati sunt: et seruat apud se et h̄i est ille
 muscus q̄ vñne reges: et qui donat p̄ dono ma
 gno: et quē vēdū mercatores illius regionis pro
 meliori: int̄hebet sunt multe cīvitates. vēp̄ totus
 musc⁹ qui colligit in p̄tib⁹ illis defert ad illā. cīvi
 tate que pp̄ie denotat noīe totius regionis the
 bet. cal. est et sic. in secundo gradu. aliqui dicunt q̄
 est cal. in secundū **Dosse. Sera.** ant.
 do: sic in tertio **Dosse. Sera.** Abē
 mesuy: fortificat cor et oīa interiora mēbra. quā
 do bibit aut ponit exteri⁹ in emplastris et abster
 git albulinē sibilic⁹: et desiccat eī⁹ humiditatem: et
 calefacit cereb⁹: et desiccat qn̄ fūt sternutatōes
 cū eo: et corroborat cereb⁹. vñ corroborat mēbra
 sua aromaticitate. et confert sode antique que est
 ab humiditatib⁹ et corroborat cereb⁹. et si accipia
 tur de eo pax et resoluat cū oleo de keruī: linī
 cū eo virga: iuvat ad coitū: et ē in eo humiditas q̄
 dā per quam **Anic.** de viribus cordis dicit
 excitat coitū. q̄ confortat cor.
 Misoxos. i. rana terrestris venenois rubea
 Miteritru. i. pessariū instrumentū velut cylstere
 q̄ immittū liquores i matricē. Paul⁹ ca. de mu
 liebū fluxu. Miteragū. i. mala persica.
 Miciatia herba ē quā Plin. describit: sed ipsaz
 igno. Mitridatia idē qd̄ supra
 Mitridatī cōfectio magna ē omnibus nota
 Mitemix. i. crisomola Miro. i. satyron
 Mimir. i. fistula
 Minu. i. succus citonioꝝ coc⁹ cū vino ut sapa: et
 sit cum speciebus et sine
 Mocasintericop̄ iterptas morb⁹ declinās et sanās
 Mocediū. i. semen papaueris albi.
 Mocedon idē qd̄ s. Mocelium. i. polium
 Mochen agria. i. pastinata filnestris
 Mocha lalbudi. i. medulla ossium
 Modium ē pond⁹. x. lib. et quattro
 Modiplio. i. apū risus Modiplionū idē qd̄ s
 Mogara. i. sallamenta ex aceto et sale.
 Mogarata idē qd̄ s. Mogra. i. magra
 Mola. i. molī: et ē armel: secūdu. Plin. ē quedam
 alia planta cui⁹ radix rotunda nigraq̄ q̄ multum
 terre capiens. Hā ut dixerūt aliqui capani si ali
 quot diebus effusa inter difficultates saxeas. xxx.
 pedes lōga inuicta ē: ac ne siquidē solida sed ab
 rupta. folia eius sille similia: flore cui⁹ greci lutez
 dicāt. Sed Homer⁹ cādū scripsit; nascit i phe
 nicia et in cīltia archadie et italia
 Molatinagria i. malva
 Molibdi Lass⁹ felix i. antidotario diamolibdi. i.
 de plumbō Molibdos. i. plumbeum
 Molipidium. i. plumbū Cap. 554.
Olibdena i. plūbī vñtu: et
 dial. cap. molibdena dicit: q̄ ē q̄li ster

cas aurī vel argenti. Est autem vñlior que colo
 colorē spume argēti habuerit: et lucida et rufa in
 tritura i coatura: i oleo coccineū facit colorē. fo
 dis et in sebastia et in chorintho: sed melior ē que
 signa ut supra habuerit. Pli. cap. de molibdena: ē
 sterc⁹ aurī et argenti que ab officinis aurificiū col
 ligit: que optima ē que nō ē lapidosa b̄ fragilis
 et splen. **Dias.** virtus ē ei: ut spume argenti
 dida. ant scorie plūbī. loturā et com
 busturā similē sinopide b̄. miscet vero empla
 stris pinguib⁹ et saracoticis et cicatricē ducentibus
 purgatorij: asit medicaminib⁹ non miscetur.
 Melicoria. i. papauer Molithia. i. malua
 Moli i. armel
 Mollificatio corporis. i. debilitas in qua hō stat
 ita ut nō loquatur neq̄ bene sentiat
 Molochia i. malua
 Molocha arborea. i. altea
 Molochia agraria idem quod supra
 Molonsi. i. serpillū Molo. i. millefolium.
 Molon idē qd̄ s. Molocoria. i. papauer
 Molochin i. altea
 Molosagrīa i. altea agrestis
 Molocoria i. papauer agreste
 Molochia albacharū. i. atriplex
 Molongiana i. molongena
 Moluchia. i. malua Molusar. i. artemisia
 Molusari idē qd̄ s Monachos. i. ceterac
 Monisari. i. artemisia Monodos idē qd̄ s
 Monoramenon i. vnius diei
 Monomachia. i. dnelliā a monos qd̄ ē vñū: et ma
 thos qd̄ ē pugna quasi pugna vnius ad vñū. inde
 etiā rithimachia id ē neruozū pugna: et fitbema
 chia id ē pugna aī: fithe enī aīa. Itē a monos qd̄
 ē vñū dicit se. monoldee. i. vnius diei: et collyriū
 mono: et multa similia ut in Alessandro
 Monopagia i. passionariō garipōtis vna pte ca
 pitis in acutū dolor venit. monopagia greci dicit
 si oculū simul cū media pte capiūs doleat et emi
 graneum zē.
 Monymeron. i. medicina cū buricie: et acredine.
 Mora de seni. i. mora rubi Moraison. i. cyper⁹
 Morasiam idem quod supra
 Moracelsi quid ē: lege hec
 Morella solatrū vua Lupina. i. stringnum et quid
 est lege barneb
 Morgellina agrestis. i. celidonia
 Morgellina quid ē: lege anagallus
 Moron ē spes mādragore: i. Pl. semē mandra
 gore qd̄ qd̄ arcen alij morido: alij hypomartion
 Morisia. i. almuri Moripisia idez qd̄ supra.
 Moricellum i. cellum
 Moroba. i. nutritū uel conditū. nutritū enī et conditū
 dicit apud antiquos. vnde Anic. dicit acous
 nutritus et nō nutrit⁹. i. condit⁹ et nō conditus
 Moro. i. caro pustulosa addita in oculo: et est in
 uersatio palpebre.
 Morudan. i. cyper⁹. Morib⁹ sacer. i. berisipilla
 Morbus lunatus. i. epilepsia.
 Morb⁹ regi⁹. i. icteritia a regulō alacrito crocco

Morbus arcanus idem ab arca celesti dictus.
 Morbus in quo eleuatur cutis. i. lepra
 Morbus galline vocat a quibusdam anagallus qui
 ipsa vocat: quidam morgellina vocat. vni morgel-
 lina non dicitur morbus galline: sed morbus galline
 Mor .i. mirra
 Morgnelli quid est: lege nappellus
 Mosone miopsoni. i. pilotrum
 Mospone: vno mospone idem
 Motaria sicut liceola qdum nubibz appontuntur
 Motarobi. i. auena Muaniga. i. rete cerebri.
 Mualep. i. astronitz Mualepi idem qdum supra
 Muchbar. i. mulachlach Muncattu. i. fungus.
 Mucia. i. pars que de oculo videtur
 Mucula oculi. i. anterior pars oculi.
 Mucheta .i. sebesten
 Muchthe. i. pars que de oculo videtur.
 Muchhei idem qdum s.
 Mudnani. i. sinorum Muduanus idem qdum s.
 Mufran idem qdum supra
 Mugalac .i. lac acetosum
 Mugali .i. draco marinus
 Mugath Alnic. redarguit dicentes qdum radix gra-
 nati filicetris: et videt ignorasse quid est. ego re-
 peri in antiquis synonymis exponitibus vocabu-
 la greca qdum mugath est radix granati filicetris
 Mugag idem quod supra
 Mugali apud dia. cap. de allio. Alnic. codex cap.
 est ait venenosum pusillum muri simile. hoc noitat
 Alnic. qdum canone sen. vi. de venenis cap. o mor-
 su illius
 Muchbachae. i. podo Muhali. i. afodillus
 Muhal b idem quod supra
 Mulachlach est aqua valde turbida ex qua mulie-
 res linunt se ut redoleant. Et iohannes mulachlach qdum
 est infectus et turbatus: et fit secundum hunc modum: in
 aro rosas ponit murex gariof. et camfora: et alia
 odorifera multa: et fit cu istis aqdum valde turbida: et
 secundum hoc vocat aqdum rosas de mucarro: cuius de-
 scriptione ponit Iohannes. cap. in antidotario suo: pera
 grofo qui incipit: opatio infusiois rosas et aliquam
 syrnpizatur ista aqdum et est opumus syrupus alteratus
 uno et lubricatus.
 Mula. i. emula Mulachia. i. malva ortuosa
 Mulgali .i. algasech
 Mulfach. i. luncta connexa continua
 Mulsu quid est: lege melicratum
 Mulbi. i. scotanum. Cap. 555.

Alnia est illud qdum innenit se
 pulchris balsamatoz
 i quibus humor mortui cu aloe: et mir-
 rha resoluunt quibus ipsa corpora cōdiebant: et simi-
 latur pice marine. solebat antiquitatem corpora balsa-
 samo mirra et aloe condire: et adhuc fit apud
 paganos et seracenos circa babyloniam: ubi est co-
 pia bal. lib. aggreg. cap. mumie. Mu-
 lami. mie sepultoz: et aloe balsa-
 mu et mirra: et qdum miscet eis ex humeroz cor-
 poris humani. Et idem auct. dis. in terris qdum dicunt
 a colonie descenditur, nam ex mortibz qdum dicunt flu-

mina cu ags efficit eis aqdum fluminis i ripis: et est coa-
 gulata: et fit sic cera: et hz odorem picis et aspalii
 mixti. **Possit.** idem auct. Rasis ex nomine
 simul. **Possit.** qdum medicoz est bona
 fode pblematice frigide sine ma: et emigranea
 et paralytic: tortura oitis: et epilepsie et scotonic
 et faciem caput purgatu cu uno grano ex ea cu aq
 maiorae: et uenit doloribz aurum qdum dissolutus ex
 ea granu in oleo sambacino et distillat i aure: et
 cōfert dolori gutturas: qdum dissolutus ex ea vnu ki-
 rat cu aqdum i qua decocta est saturia: et cōuenit tuffi
 cu aqdum iniubaz: aut cu aqdum ordei et sebesten: et das
 in potu ex ea ieiuno tribz dieb: et cōfert cardiace
 kirat. i. cu aqdum mente: et cōfert ventositati intestino
 rū qdum accipit kirat. i. cu aqua cymini et carui: aut
 cu aqua ameos: et calui et percussioni qdum sumit vnu
 kirat cu duobz danich ex bolo armenico: et vno
 danich croci cu aqdum solatri aut cassie fistule: et das
 ad singultu granu. i. ex ea cu decoctio seminum
 apij: et carui: et miscet cu oleo de ben et fit caput
 purgatu cu eis et ad squintiam pondus vni kirat
 cu squigibz: et dolori splenis pondus vnius kirat
 cu aqdum carni: et ad venena duo grana cu decoctio
 ne tribuloz marinoz et folijs anniden: et punctu
 ra scropicis pondus vnius kirat cum vno puro: et
 ponit in loco puncture cu buairo: et cōuenit fra-
 cture et cōquassationibz qdum sunt i sterioz co:pis et
 exterioribz et cōstrictioni pulmonis: et est ppe tēpa
 metu nisi qdum hz proprietate i sedado dolores qdum sunt
 i fracturis qdum sumit in potu et linis cu ea: et fit cu
 ea cylstere et uenit ulceribz vesice et virge. Et idem
 auct. Rasis qdum emittebat sanguinem et non poterat
 restringi p aliquam medicinā vloqz qdum datu est sibi de
 mumia podoz granoz tria cu vno et restricte est
 statu: et qdum fit cu ea suppositoriu dissolutu cu oleo
 de sambach uenit non potentibz retinere vrinam
 Paulus cap. de mumia cal. et sic. i tertio gradu.
 teste ista uno: licet qdum dicitur qdum sit frigida: qdum sit
 etiua: multa enim frigida et sic. laxat: et multa calida
 et secca co: **Alnic.** de viribz cordis: mumia ca-
 stringat. est in fine tertij: sic. in primo
 et hz proprietate fortandi co:z.
 Mum. i. cera secundu Alnic. vcez cerā arabici vo-
 cat esfamaba et mum: ut appareat p Sera. cōfert
 cito qdum domoz apū: quā Alnic. vocat mun ni-
 grū: et grece vocat ppolis vel cera. ppolos: cō-
 lidina cera et fortiter attractuum
 Muraba. i. cōditu aliquo sicut ro. viole cōdite mi-
 rabolani et ceteri fructus: unde aliquando sic in-
 nitur vocatum mel rosarum.
 Muradafcon sic innenit sedo canone Alnic. sicut in
 arabico muradafsan scribit qdum sit nescio. Haly
 abbas vero in secundo practice mandasferum in
 ter herbas describit.
 Murā est comu arbustu: et est cornea: et latine vo-
 cat ornale: fructu est qdum vocat cōmuniter cornea.
 Mura. i. alemu Muraha. i. suchea
 Murex. i. ochylum marinum: cuius sanguine fit
 tinctura purpurea.
 Muresu. i. antimonium. Cap. 556.

cap. de mure sanguis ei^o eradicat verrucas: et ster-
cus eius confert super allopiaem et propriellinitati
cum cepe: et ppter illud qd e adustus: et exsiccatur
et assat mur et dat ad comedendum infanti et abscon-
dit fluxum soline ab ore ei^o: et si bibat sterc muris
cum thure et ac mell e frangit lapidem: et si supponat
collyrium solvit vtrum puerum: et qn coquunt cum aqua et
feder in ea qui difficultate patitur urine conuenit ei^o:
et qn mus scinditur et ponitur supra pucturam scor-
pionis sa Dias. cap. sumus sterc muris tri-
nat ipsum Dias. tū et umblico infantium ipo-
sum ventrem exponit.

Mutagenat. i. citrus q sit in aliq vase cum lacte semin-
um et munitum et iure galline et vitellis omniq cū zuc-
aro et specieb factis ex cinnamono spica cubebis
calamo aromatico et carui: et coquunt in igne et ap-
posita super vas testa calida.

Mutagakil. est nomen regis

Mutali quid e lege alfachri

Muthathalim idem qd supra

Muzagara i. sapor acetosus

Muzadir in libro alchimie sepe invenitur: et apud
Halyabatem muzadi et almuzadi in cap. debili-
tatis visus e sal armoniacus: ppter aut apud ara-
bes muscadem vocatur: a quo multi latini laxadra
vocant corrupte.

Muzum proprie dicitur cuius sapor est compo-
nis ex dulci et acetoso

Muzum idem quod supra

Sequitur de. M.

Nam i. struttio avis

Nahonaba i. menta

Namar idem quod supra

Naeg. i. acorns

Naezi idem quod supra

Nafusl. i. abrotanum

Nanchana i. nanchana

Naur of alchese i. nasturtium

Nausta dias. e cotula olearis que nausta dicitur:

et est eos qua acies acuitur.

Nabale. i. apis. Cap. 560

Abach est fructus com. Amic.
sive sadar q apd dias. vocat nascimon: et di-
cit Serapi. cap. nabach q assert de india: et e in co-
lore similis croco: et sicut cortex moxi boni o-
doris: et hz virtute calefaciente: sicut cum eo sumiga-
tiones: et ponit in cofectionib enguento: et in
alija cofectionib calefactionis: et hz virtutem cala-
mi aromatici. Et idem auct. gal. e cal. i tertio: et e ex
specieb indier qn fit suffumigatio cum eo valet
corruptioni matricis: et cōfert suffocationi ei^o qn
e sicca. In tacino scribit q nabach cōpatur ne
spillis: et zaror qd e magis odor: ifex nespulis: et ita
similitudo e virtute qn fructus agrifolij e stiptic
z foras stomachi: et similis cōpatur nespulla et zaror
Nabati e regio. vñ qn repic i aliqua medicina in

telligendū e de orientali a nabathaea regione oris
tis q iacet inter iudeā et arabia. Nabathaei sunt qui
sunt ex arabia cū terminis syrie. Qui in li. meta-
mor. eurus ad aurorā nabathaei regna recessit
Nabat arab. e dictū planta
Nabati e quod sit in septentrionali parte
Nabet. i. cādi Nabeti idem qd supra
Nabes i. acorns
Nabit. i. pos? quidā q sit ex dacūlis et ficūs siccis
coccis i. acq vel qn fructu dulci. Cap. 561.

Achana arab. gre. et latine
amecos.

Sera. lib. aggre. ca. nachana sine

nanochach auct. dias. qui
dā noiant lpm pomū atomation. i. cymīni ethio-
piā. vez nā cymīni ethiopij e alia nā ameos: et e
notū. e nāq semē fere simile cymīno ethiopio: ni
si qd e min eo multū et albi: et durus: et in suo sa-
pore e de similitudine saporis origani: illud qd
e eligendū ex eo: et illud qd e reces et mūdi: et idē
auct. Hal. Magis iunianū qd e ex eo: e semē ei^o
et in sapore ei^o e amaritudo panca et acutitas: et vir-
tus eius e qd calefacit et ficeat in tertio gradu. Et
idē auct. Alben mesuay dixit: qd pnocat vrinam
et semē e bonū fe. antiqui: et qn ei^o decoctio ponit
supra puncturā scorpiōis austert dolorē: et e bonū
frigiditati stomachi et epatis: et austert opilationes
et sedat nauseā: et desiccat humiditates stomachi
et e bonū humiditatē qd e pectorē: et mūdificati vi-
as renū: et vesice: et extrahit lapidem ex eis postq
fuerit fact: et qn fit linimentū cū eo abstergit mor-
feā et baras: et maxic cū medicinis qd sūt ad hoc
Nachama i. menta

Nacham qdā nial e. Cap. 562.

akala ar. latine. Sera.

lib. aggreg. ca. nacala sine nachla dini
dī dīmissionib multis. nā sūt rami ei^o
et succ ramoz ipsorum et ciffiliones ei^o: et sumitantes
ipm sine cacumine: et cortex cacumis ei^o: et e ka-
fri et recēs et eo imatus qd e sicut agresta. Une
e balach. Idē auct. Hal. Substata succi ramoz
et ciffilioni sumitatis e cōposita ex sba aquosa
tepidā et terrea frigida: sed cortex sumitatis sba
e i seipsa siccia: et nō e i eo huīditas aliquā: et sapor
totū arboris e stiptic viri ei^o e desiccatus: et cō-
fert ulcerib puridis: et stringit iuncturae: et con-
fert corruptioni corpis et ovis stomachi applica-
ta exterius: aut in potu sūpta: sūt sedumactumas. i.
nucle sine os dactili qnq cōburis i olla sic alie
medicine: et cū extract fuerit ab igne extinguitur
i vino: postea ablūt: et pōit loco tunc i collyris
q ponunt in oculo: et si nō cōburūtur prima vice
cōburant itex: et viri eoz e stiptic cōglutinati
ua: qn miscet cū lardo cōvenit ulcerib qd sunt in
oculo et exitu oculi et casui palpebrar: et icarnat
ulcera. Et idē auct. Alben mesuay: viri ciffiliorum
e frigida in fine primi grad: et sic in medio eius
dem: cōfert acutatis agnūs et cholere: et strigit vē-
trē et nutrit nutrimento paucō: et curat dolorem